7 ԱՊՐԻԼ 2004 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 61 (2984)

Ազգ
Azg
armenian daily

«Ազգի» ինտերնետային էջ այցելուների թիվն անցավ 1 միլիոնը

Ուրբաթ օրը, ապրիլի 2-ի առավոտյան ժամը 8.30-ի մոտ, ըստ Rembler տեղեկատվական անկախ համակարգի տվյալների, մեկ միլիոներորդ ընթերցողն այցելեց «Ազգի» ինտերնետային էջ՝ www.azg.am: Մեր միլիոներորդ այցելուի ինքնությունն ու տվյալները դժբախտաբար մեզ հայտնի չդարձան, հակառակ այն փաստին, որ հենց իր համար հատուկ հաղորդագրություն էինք զետեղել, որն ըստ երեւույթին անուշադրության էր մատնվել ենթակայի կողմից: Միայն գիտենք, որ նա մեր թերթի հայերեն տարբերակն էր ընթերցել (ինչպես հայտնի է՝ «Ազգի» ինտերնետ ծառայությունը գործում է նաեւ ռուսերեն, անգլերեն եւ թուրքերեն): Ափսոս, այլապես միլիոներորդ ընթերցողին սպասում էր արժեքավոր նվեր: Անշուշտ, կարող էինք սկզբից հայտարարել 1 միլիոնի սահմանագիծը հատողին սպասող մրցանակի մասին, սակայն չուզեցինք արհեստական խթանիչ տալ մեր ընթերցողների բազմությանը:

Այո, հայկական իրականության մեջ, Հայաստանում թե սփյուռքում, «Ազգի» կայքէջն ամենաշատ ընթերցվողն է՝ օրական շուրջ 2000 այցելու՝ 8000-10000 նյութի (լուր, հոդված, թղթակցություն, գովազդ) ընթերցմամբ:

Համենայն դեպս, առաջիկայում www.azg.am-ը կունենա նաեւ այլ մրցանակներ, որոնց համար նախօրոք հայտարարություն կարվի:

ՄԱՅՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի շնորհավորական ուղերձը

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը շնորհավորական ուղերձ է հղել Ավետման տոնի եւ Մայրության ու գեղեցկության օրվա առթիվ:

«Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնությունն ենք բերում եւ շնորհավորում ենք բոլոր կանանց Սուրբ Աստվածածնի Ավետման տոնի առիթով: Այսօր հնչում է Փրկչի աշխարհ գալու մեծ ավետիսը, որն առաջինը լսեց Սուրբ Տիրամայրը եւ ընդունեց խոնարհ ու Աստծուն սիրող սրտով: Տոն է հույսի ու հավատի նորոգության, քանզի ավետավոր հրեշտակի շուրթերով ամենքս լսում ենք. «Տերը քեզ հետ է»: Այս հավատով, որ Աստված մեզ հետ է եւ Սուրբ Աստվածածնի բարեխոսությամբ, թող որ բացվեն մեր կյանքի բոլոր առավոտները, եւ իրականացվեն մեր բոլոր գործերը:

Տիրամոր հավատավոր ու անբիծ կերպարը քրիստոնեական մեր կյանքում միշտ եղել է ներշնչման աղբյուր ու բարի օրինակ, եւ խորհրդանշական է, որ Ավետման տոնը հիշատակում ենք նաեւ իբրեւ տոն մայրության ու գեղեցկության եւ նվիրականացնում իբրեւ Օրհնության Օր՝ մայրության բերկրանքին սպասող կանանց», ասված է ուղերձում:

«Մեր աղոթքն է, որ Աստված Իր օրհնության ներքո խաղաղ պահի աշխարհը համայն եւ Սուրբ Տիրամոր շնորհներով զարդարի բոլոր տիկնանց եւ օրիորդաց՝ պարգեւելով նրանց երջանիկ ու արեւշատ կյանք, միշտ զորացյալ հավատ, որպեսզի կրթեն ու մեծացնեն արժանավոր զավակներ՝ աստվածասեր, եկեղեցասեր ու հայրենասեր»:

Ֆրանսահայերի բողոքի ցույց Փարիզում Մեծ Բրիտանիայի հյուպատոսության առջեւ

Ապրիլի 3-ին ավելի քան 200 ֆրանսահայեր Փարիզում Մեծ Բրիտանիայի հյուպատոսության առջեւ կազմակերպել էին բողոքի ցույց՝ դատապարտելով Հայաստանում Միացյալ Թագավորության դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթի՝ Հայոց ցեղասպանությունը կասկածի տակ դնող եւ հայ ժողովրդի հասցեին արված վիրավորական հայտարարությունները: «Կալիֆոռնիա կուրիերի» հրատարակիչ Հարութ Սասունյանը գրում է, որ տարբեր երկրների հայ համայնքները պետք է խորհեն ապրիլի 24-ին Մեծ Բրիտանիայի դեսպանության կամ հյուպատոսության առջեւ նմանօրինակ բողոքի ցույցեր անցկացնելու մասին:

Մյուս կողմից, ադրբեջանական «Օր» էլեկտրոնային թերթը հաղորդում է, որ ցուցարարները գրավոր բողոքի նամակ են հղել Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերի հասցեով:

Լիտվայի սեյմը իմփիչմենտի ենթարկեց նախագահ Պակսասին

Լիտվայի խորհրդարանը (սեյմը) երեկ գաղտնի քվեարկությամբ իմփիչմենտի ենթարկեց երկրի նախագահ Ռոլանդաս Պակսասին, հաղորդում է «Նովոստին»: Ըստ Լիտվայի սահմանադրության, նախագահի լիազորությունները դադարեցվում են իմփիչմենտից անմիջապես հետո: Սեյմը երեկ՝ ուշ երեկոյան, երկրի ժամանակավոր նախագահի պաշտոնում հաստատել է օրենսդիր մարմնի նախագահ Արտուրաս Պաուլաուսկասին: Լիտվայի արդեն նախկին նախագահ Պակսասը երկրի ղեկավարի պաշտոնում ընտրվել էր 2003 թ. փետրվարին՝ ընտրությունների երկրորդ փուլում հաղթելով մեկ այլ նախկին նախագահ Վալդաս Ադամկուսին:

39 տոկոսը կողմ է իշխանափոխությանը, 43 տոկոսը՝ դեմ

Սոցիոլոգիական վերջին հարցումների արդյունքներով

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Վերջին ամիսների ներքաղաքական խժդժություններից հոգնած ոմանք սկզբունքորեն հրաժարվում են քաղաքական հարցերով բանավիճելուց, ոմանք էլ հասարակական տարբեր վայրերում առիթը բաց չեն թողնում իրենց կարծիքը որպես բացարձակ ճշմարտություն հայտարարելու: Ինչ խոսք, նրանցից ամեն մեկն իրավունք ունի արտահայտվելու, սակայն ոչ մյուսի կարծիքին բռնանալով ու անձնական վիրավորանքներ հասցնելով: Դժբախտաբար, անհանդուրժողականության տրանիչ մթնոլորտը քաղաքական դաշտից տեղափոխվել է հասարակական դաշտ, ուր մարդիկ միմյանց ամենանողկալի վիրավորանքներն են նետում անգամ հասարակական տրանսպորտում՝ անտեսելով երեխաների ներկայությունը:

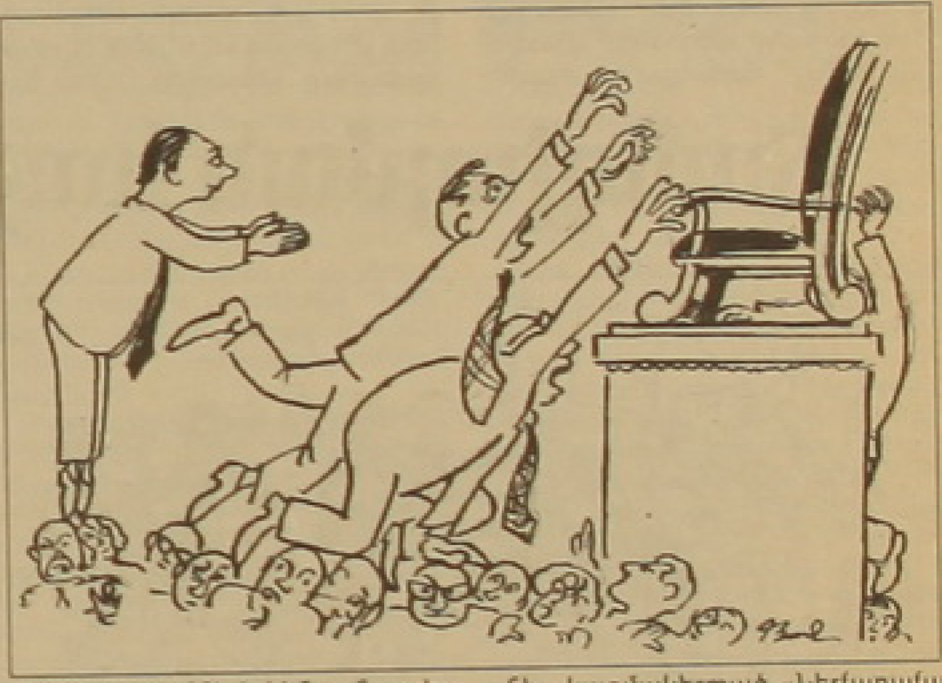

Ներքաղաքական իրավիճակի վերաբերյալ հասարակության վերաբերմունքը պարզելու համար Հայկական սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը օրերս հարցում է անցկացրել, որի արդյունքների մասին կենտրոնի տնօրեն Գեւորգ Պողոսյանը երեկ խոսեց «Հասարակական երկխոսության եւ զարգացումների կենտրոնի» կազմակերպած «Ներքաղաքական զարգացումները Հայաստանում» թեմայով քննարկման ժամանակ, որ տեղի ունեցավ «Կոնգրես» հյուրանոցում:

Տես՝ էջ 2

Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի համար Ադրբեջանը նավթ չունի

Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերությունից «Մեդիապրեսին» տեղեկացրել են, որ 2004 թ. Ադրբեջանում նավթի արդյունահանումը կկազմի 15,5 մլն տոննա, որից 9,2 մլն-ը կարտահանվի, իսկ մնացյալը կբավարարի երկրի ներքին շուկայի պահանջները: Բաքու-Սուփսա նավթատարով կարտահանվի 6,7 մլն, Բաքու-Նովոռոսիյսկով՝ 2,5 մլն տոննա: Փաստորեն Ադրբեջանը չունի այնքան նավթ, որ կարողանա ամբողջությամբ լցնել վերոնշյալ երկու խողովակաշարերը: 2005 թ. գարնանը, ըստ նախնական հաշվարկների, արտահանման համար պատրաստ կլինի Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարը, որի տարեկան հզորությունը 50 մլն տոննա է: Ասացվում է, որ Ադրբեջանն ավելի քան 3 մլրդ դոլար արժողությամբ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարը ստիպված կլինի լցնել, այն էլ փոքր քանակությամբ, Բաքու-Սուփսա կամ Բաքու-Նովոռոսիյսկ խողովակաշարերով արտահանվող նավթի հաշվին: 2003 թ. համեմատ այս տարի Ադրբեջանը չնչին քանակությամբ կավելացնի «սեւ ոսկու» արտահանումը:

Թուրքիան կօգնի Ադրբեջանի բանակին

ԲԱՔՈՒ, 6 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի պաշտպանության նախարար Սաֆար Աբիեւը Թուրքիայի զինուժի գլխավոր շտաբի ուսումնական վարչության պետ Ջահանգիր Աճիքի հետ երեկ տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ քննարկել է երկու երկրների միջեւ ռազմական ոլորտում համագործակցության հարցերը: Ըստ ադրբեջանական «525-րդ» թերթի, հանդիպման ժամանակ թուրք գեներալը հայտնել է, որ իր երկիրը պատրաստ է ամեն տեսակի օգնություն ցուցաբերել Ադրբեջանին՝ այդ երկրի բանակաշինության ցանկացած ոլորտում:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ընդդիմությունը դատապարտում է կատարվածը

Կատարվելիքի համար պատրաստում է համարժեք գործողություններ

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Ազգային միաբանություն» խմբակցության առաջնորդ Արտաշես Գեղամյանը երեկ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին ներկայացրեց իր վերաբերմունքն օր առաջ մայրաքաղաքի ընտրողների հետ իր հանդիպման ընթացքում տեղի ունեցած իրողությունների մասին: Գեղամյանը վստահ է, որ իշխանությունները փորձում են մի ամբողջ ազգի վախ ներարկել եւ մղել ազգային գիր ու դուրս տեսանկյունից նայելու՝ մոռանալով, որ վախեցած երեւանցին այլեւս ընդունակ չի լինի սահմանները պաշտպանելու կամ Արցախի մատույցներում հայտնվելու: Ասուլիսի ողջ ընթացքում եւս մեկ անգամ բարձրաձայնելով վերջին օրերին իր կողմից իշխանության հասցեին հնչեցվող բոլոր բուռն արտահայտությունները՝ Գեղամյանը վստահեցրեց, որ «Նաիրի» կինոթատրոնի դիմաց հավաքված էր

«Ազգային միաբանության» ընտրողների ակտիվը միայն, որն, ըստ Գեղամյանի, կազմել է 25 հազար (նշված թվի իրական լինելուն խիստ կասկածում ենք, քանի որ ներկա ենք եղել նշյալ հավաքին, որտեղ ընդամենը 4-ից 5 հազար մարդ կար), սակայն ապրիլի 9-ին Ազատության հրապարակում կայանալիք հավաքին միանալու է եւս 11 կուսակցությունների ընտրազանգվածը, ինչում բանախոսն աներկբայորեն վստահ էր:

Տես՝ էջ 2

ՀԱՄԱՌՈՏ

2005 թվականից Իրանը գա՞զ է մատակարարելու Հայաստանին

ԹԵՀՐԱՆ, 6 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 2005 թվականից սկսվելու է Իրանից գազի մատակարարումը Հայաստանին, ըստ որում, յուրաքանչյուր խորանարդ մետր գազի դիմաց Իրանը Հայաստանից կստանա 3 կվտ էլեկտրաէներգիա: Ըստ իրանական «Մեհր» լրատվական գործակալության, գազի մատակարարումը կսկսվի տարեկան 500 միլիոն խորանարդ մետրից, ապա կհասնի 1,5 միլիարդ խորանարդ մետրի: Գազամատակարարումն իրականացվելու է խողովակաշարով, որի կառուցման խնդիրը վերջնականապես պիտի լուծվի մինչեւ մայիսի վերջը:

Ռուբեն Գեւորգյանի դեմ հարուցված քրեական գործը կարճվել է

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի դատախազությունում օրերս կարճվել է ՀՀ ԱԺ նախկին պատգամավոր Ռուբեն Գեւորգյանի («Ճաղիկ Ռուբո») դեմ հարուցված՝ սպանության նախապատրաստման մեղադրանքով քրեական գործը: Այս մասին հայտնի դարձավ քաղաքային դատախազությունում, որտեղ չհաջողվեց պարզել գործի կարճման հիմնավորումը: Նախկին մեղադրյալի պաշտպան, փաստաբան Ռուբեն Ռշտունին հայտնեց, որ գործը կարճվել է հանցակազմի բացակայության պատճառով:

Ինչո՞ւ չկան CNN-ը եւ Муз TV-ն

Արդեն երկու օր խափանվել է CNN-ի եւ երեկ էլ Муз TV-ի հեռարձակումը: Ոչ պաշտոնական աղբյուրներից տեղեկացանք, որ եթերների խափանումը կապված է հաճախականությունների տատանումների, նաեւ՝ ազդանշանների թույլ լինելու հետ:

Ընթացիկ

Հանդիպման հաջորդ օրը

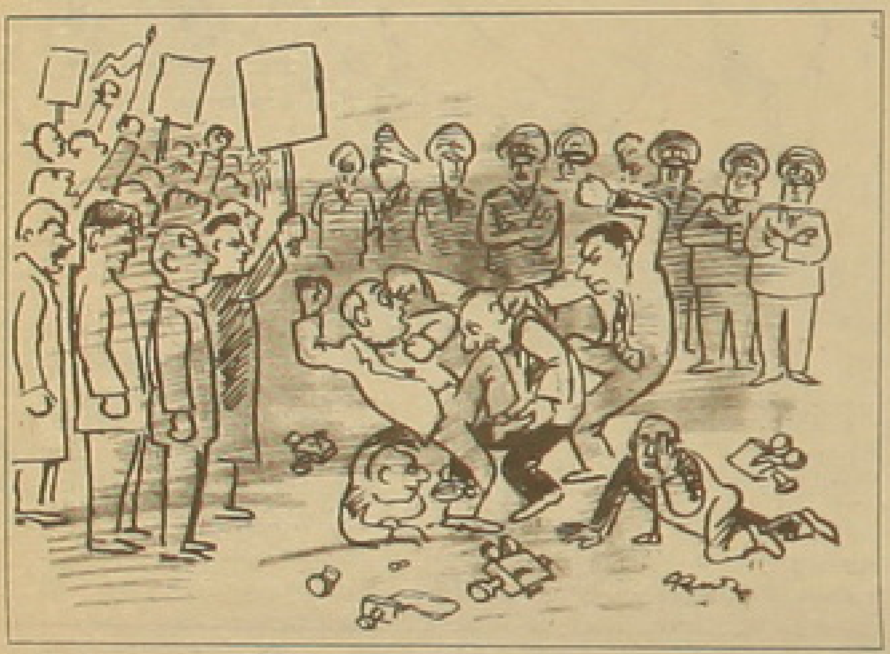

«Ազգը» երեկ մանրամասն անդրադարձել էր ապրիլի 5-ին «Ազգային միաբանություն» կուսակցության ղեկավար Արտաշես Գեղամյանի հանդիպմանն իր ընտրողների հետ նաեւ այդ ընթացքում կատարվածին: Երեկ այդ առիթով ԱԺ պատգամավոր, խմբակցության ղեկավար Ա. Գեղամյանը հրավիրել էր ասուլիս, որտեղ էլ տեղեկացրեց, որ արդեն 2 էջից կազմված մի փաստաթուղթ է ուղարկվել Հայաստանում գործող բոլոր դեսպանություններին, միջազգային կազմակերպություններին, Եվրախորհրդին, ԵԱՀԿ-ին, ԱՄՆ-ին եւ Ռուսաստանի Դաշնությանը:

Մեր ընթերցողներին ներկայացնենք մի քանի մեջբերում այդ փաստաթղթից: «Մատենադարանին հարող հարթակի տարածքում պատգամավորների ճանապարհը պատնեշեցին մահակներով ու սաղավարտներով զինված ոստիկաններ: Վերջիններս ստիպեցին դիմել բիրտ ուժի, եթե հանդիպման նախաձեռնողները՝ ԱԺ պատգամավորները, շարժվեն հարթակի ուղղությամբ»: «ՀՀ-ում, որը Եվրախորհրդի եւ ԵԱՀԿ-ի անդամ է, կոպտորեն խախտվում է ՀՀ սահմանադրությունը եւ Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած ու վավերացրած մարդու իրավունքները պաշտպանող միջազգային պայմանագրերն ու կոնվենցիաները: Հայաստանի իշխանություններն ընտրել են բռնության ճանապարհը, սերտաճել են հանցագործ տարրերի հետ եւ ժողովրդին մղում են քաղաքացիական պատերազմի: Ստեղծված իրավիճակում մենք ակնկալում ենք Եվրամիության անդամ երկրների, Ռուսաստանի Դաշնության եւ ԱՄՆ-ի գործուն աջակցությունը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների կոնվենցիայի պահանջների կատարման ուղղությամբ»: Փաստաթղթում նաեւ նշված էր, որ «ապրիլի 4-ի եւ 5-ի ընթացքում ՀՀ իշխանությունները ձերբակալել են «Ազգային միաբանություն» կուսակցության 127 համակիրների եւ տարածքային կազմակերպության ղեկավարների» եւ շատերին էլ զրկել են ազատ տեղաշարժի իրավունքից՝ փակելով Երեւան մտնող բոլոր ճանապարհները: .

Պրն Գեղամյանն ասուլիսի ավարտին ներկայացրեց արդեն իսկ կենտրոն, Նոր-Մարաշ դատարանի (դատավորներ՝ Հովհաննիսյան, Մխիթարյան) կողմից վարչական տույժի ենթարկվածների անունները, որոնք հիմնականում խաղաղ հանդիպման մասնակիցներն էին, սակայն նրանց ներկայացվել է մի շարք ապօրինի եւ անօրինական գործողություններ, որոնք էլ հիմք են ծառայել վճիռ կայացնելուն: Ներկայացնում ենք նրանց անունները եւ պատժաչափերը. Կենտրոնից՝ Կարեն Ղազարյան (կուսակցական, չի աշխատում, 5-օրյա կալանք), Սերգեյ Օհանջանյան (կուս., չի աշխատում, 5-օրյա կալանք), Սամվել Հարությունյան (կուս., չի աշխատում, 4-օրյա կալանք), Համլետ Ավագյան (կուս., չի աշխատում, 7-օրյա կալանք), Վաղարշակ Ալոյան (անկուս., չի աշխատում, 5-օրյա կալանք), Կորյուն Սարգսյան (անկուս., չի աշխատում, 5-օրյա կալանք), Համլետ Մխիթարյան (անկուս., չի աշխատում, 5-օրյա կալանք), Էդգար Պողոսյան (անկուս., չի աշխատում, 7-օրյա կալանք), Աջափնյակից՝ Մուրադ Մուրադյան (կուս., չի աշխատում, 5-օրյա կալանք): 24 ժամ պահելուց հետո տուգանել (2000 եւ ավելի դրամ) եւ բաց են թողել Քանաքեռից՝ Արթուր Խչյանին (անկուս., չի աշխատում), Մարտիրոս Հակոբյանին (կուս. չի աշխատում), Բալահովիտից՝ Սուրիկ Ավետիսյանին (կուս., չի աշխատում):

ՀՀ ոստիկանության Կենտրոնի քրեական բաժնի պետ Արշակ Կարապետյանից փորձեցինք տեղեկանալ, թե արդյոք երեկվա հանդիպման ժամանակ լրատվամիջոցների դեմ կատարված ոտնձգությունների առթիվ քրեական գործ հարուցվե՞լ է, թե՞ ոչ. պրն Կարապետյանը պատասխանեց. «Ընդհանուր խառնաշփոթի ժամանակ միգուցե պատահմամբ կոխել են օպերատորին, եւ տեսախցիկը վայր է ընկել ու կոտրվել, դրա համար քրեական գործ չեն հարուցում: Առայժմ մեզ ոչ ոք չի դիմել, երբ կդիմեն՝ կորոշենք, հետաքննության նյութերով կզբաղվենք...»: Իսկ իմ այն հարցին, թե տեսախցիկը ծառին են հարվածում, հետո գետնին շպրտում, դա՞ էլ պատահմամբ է, պրն Կարապետյանը պատասխանեց, որ ոչ ոք բողոք չի ներկայացրել, երբ կդիմեն, իրենք միջոցներ կձեռնարկեն...

«Պրոֆիլակտիկ» ջարդ, ծեծ, կալանք եւ զրույց

Նյութը պատրաստ էր, երբ ստացանք ՀՀ ոստիկանության Երեւան քաղաքի վարչության պետ, ոստիկանության գնդապետ Ներսես Նազարյանի հայտարարությունը, որից էլ մեջբերում ենք: «Ոստիկանության աշխատակիցները հրահանգ էին ստացել հանրահավաքի ընթացքում միջամտել միայն ծայրահեղ դեպքում: Չարտոնված հանրահավաքի ընթացքում, մեզ հասած տեղեկատվությամբ, եղել են հակադիր կարծիքներ ունեցող քաղաքացիների ընդհարման եւ վիճաբանության առանձին դեպքեր, ինչն անխուսափելի է նման դեպքերում: Ոստիկանության աշխատակիցների տեղում բանավոր դիմել են լրագրողներ, որ այդ վիճաբանության ընթացքում վնասվել են իրենց տեսախցիկները: Իմ կողմից, ոստիկանության կենտրոնական բաժնին հրահանգավորվել է փաստի առթիվ նախապատրաստել նյութեր՝ հանգամանքները եւ մասնակիցներին ճշտելու համար: Երեւանի ոստիկանությունը համագործակցելով համապատասխան ծառայությունների հետ, հսկողություն է սահմանել մայրաքաղաք մտնող ճանապարհների վրա՝ իրականացնելով պրոֆիլակտիկ-կանխարգելիչ աշխատանքներ, նման զանգվածային միջոցառումներից առաջ հնարավոր անցանկալի միջադեպերից խուսափելու համար: Պրոֆիլակտիկ զրույցներ անցկացնելու նպատակով ոստիկանության բաժին են հրավիրվել առանձին քաղաքացիներ, որոնք մինչ այդ նման միջոցառումների ժամանակ աչքի են ընկել ագրեսիվ կեցվածքով»:

Հայտարարության վերջում, որպես Երեւան քաղաքի հասարակական կարգի համար պատասխանատու անձ, պրն Նազարյանը դիմել է մեր համաքաղաքացիներին՝ զերծ մնալ սադրանքներից, հակաիրավական քայլերից եւ թույլ չտալ, որ մեր օրեցօր գեղեցկացող քաղաքը վերածվի չարտոնված ցույցերի եւ անօրինական երթերի վայրի:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ի ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՄՈՒԼԻ

ՄԱԱ-ն դատապարտում է բռնությունը

«Ազգային միաբանության» առաջնորդ Արտաշես Գեղամյանի հանրահավաքի ընթացքում լրագրողների նկատմամբ կատարված բռնությունը դատապարտող հայտարարությամբ է երեկ հանդես եկել Մամուլի ազգային ակումբը: Հայտարարության մեջ ասվում է, որ ապրիլի 5-ին Երեւանում տեղի ունեցածն աննախադեպ իրողություն էր: Ընդդիմության հանրահավաքի ժամանակ անհայտ, իսկ իրականում հայտնի անձինք (նրանց կերպարներն արտացոլված են տեսաժապավենների վրա) հարձակվեցին իրենց մասնագիտական պարտքը կատարող լրագրողների վրա՝ ոչնչացնելով տեսախցիկները, լուսանկարչական սարքերը: Այս նողկալի քայլն ուղղված է խոսքի ազատության դեմ եւ հետապնդում է մեկ նպատակ՝ խոչընդոտել անաչառ լրատվությանը, թույլ չտալ հայ հասարակայնությանը գիտենալու, թե ովքեր ինչ են անում Հայաստանում, եւ աղավաղված հայելու մեջ արտացոլել իրականությունը:

Մամուլի ազգային ակումբը դատապարտում է բռնությունը՝ խստագույնս մերժելով կատարվածը. «Մենք պահանջում ենք երկրի իշխանություններից, իրենց մասնագիտական պարտքն արհամարհած իրավապահ մարմիններից անհապաղ միջոցներ ձեռնարկել ոչ միայն պատժելու ներկա ջարդարարներին, այլեւ բացառել նման դեպքերը հետագայում»:

39 տոկոսը կողմ է իշխանափոխությանը, 43 տոկոսը՝ դեմ

Սկիզբը՝ էջ 1

Մասնակցեցին քաղաքական մի քանի կուսակցությունների եւ միավորումների ներկայացուցիչներ, իսկ ընդդիմադիր կուսակցություններից ոչ մի ներկայացուցիչ այդպես էլ չհայտնվեց ու երկխոսության փոխարեն լսվեցին գրեթե միանման տեսակետներ ու կարծիքներ:

Եվ այսպես, անցկացված սոցիոլոգիական հարցումները, ըստ պրն Պողոսյանի, թույլ են տալիս որոշակի հետեւություններ անել հասարակություն-իշխանություն եւ հասարակություն-ընդդիմություն հարաբերություններում հասարակության տարբեր շերտերի մասնակցության ու դերակատարման մասին: Այսօրվա ներքաղաքական իրավիճակը նա ամենից առաջ բացատրեց նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքով ու արդյունքներով, քանի որ շատ երկրներում ընտրություններից ընդամենը մի քանի ամիս անց քաղաքական ուժերի բախումը հանդարտվում է, հասարակությունն անցնում է նոր օրակարգի, իսկ մեզանում այնպիսի իրավիճակ է, կարծես քաղաքական ուժերը երկարաձգում են նախընտրական ու հետընտրական շրջանները: Հարցման արդյունքները վկայում են, որ հասարակությունը նոր ընտրություններ անցկացնելու անհրաժեշտություն չի տեսնում, որովհետեւ դրանք դիտում է արդեն ավարտված փուլում՝ իր դերակատարումը համարելով ավարտված:

Ամենավերջին տվյալները հիմնված են մարտի 28-ին ավարտված հասարակական հարցման վրա, որն անցկացվել է հանրապետությունում: Պարզվել է, որ հասարակության զգալի մասը՝ 60-65 տոկոսն իրեն օտարված է զգում ամեն տեսակի քաղաքական գաղափարներից ու շահարկումներից:

«Կո՞ղմ եք իշխանափոխությանը» հարցին հարցվածների 39 տոկոսը տվել է դրական պատասխան, նշելով, որ իշխանափոխությունը օրվա պահանջ է ու խիստ անհրաժեշտ:

43 տոկոսը դեմ է իշխանափոխությանը, իսկ 17 տոկոսն ուղղակի կարծիք չունի, չգիտի՝ ո՞րն է ճիշտ, ո՞րը՝ սխալ:

Վերլուծելով այս տվյալները, պրն Պողոսյանը եկավ այն եզրահանգման, որ երկրում առկա է ներքին դիվանագիտական ճգնաժամ՝ նկատի ունենալով իշխանական կոալիցիայի քաղաքական 3 ուժերի համագործակցության դժվարությունները: Թեպետ հայտարարվել է, որ կոալիցիան միասնական է, սակայն բոլորին տեսանելի է, որ հենց կոալիցիայի քաղաքական ուժերի միջեւ ուղղակի պայքար է գնում իշխանության կամ ազդեցության ոլորտների ընդլայնման համար: Սա ինքնին խոսում է, որ կոալիցիան ունի ներքին որոշակի խնդիրներ, ինչքան էլ իշխանությունը ձգտում է միասնական գործել՝ ոչ միշտ եւ ոչ բոլոր մակարդակներում է դա նրան հաջողվում: Նույնը կարելի է ասել ընդդիմության թեւի մասին, որը մինչեւ վերջերս չէր կարողանում միասնական առաջնորդ ունենալ ու համախմբվել միասնական գաղափարների շուրջ: Միասին գործելու ընդդիմության վերջին հայտարարությունները, ըստ պրն Պողոսյանի, առաջիկա 5 տարիներին միասնաբար գործելու ապացույց չի կարելի համարել:

Այսպիսով, մեր ներքաղաքական կյանքում մի կողմից միասնական չէ գործող իշխանական կոալիցիան, մյուս կողմից՝ ընդդիմությունը, իսկ ամենասոսկալին իշխանություն-ընդդիմություն հարաբերություններն են: Փաստորեն, Հայաստանում կատարյալ անհանդուրժողականության մթնոլորտ է, որտեղ իշխանության ու ընդդիմության երկխոսության մասին կարելի է միայն երազել:

Ընդդիմությունը դատապարտում է կատարվածը

Սկիզբը՝ էջ 1

Գեղամյանը համոզված է նաեւ, որ մայրաքաղաքի ճանապարհների, Ազատության հրապարակի եւ Մատենադարանի տարածքի փակ լինելու դեպքում անգամ ապրիլի 9-ին բոլորս ականատես ենք լինելու երկրաշարժային պրոցեսիայի, որն, ըստ նրա, իշխանություններն անգամ զինված ճնշմամբ չեն կարողանա կանխել նաեւ այն պատճառով, որ ինքը՝ Գեղամյանը, անզեն ընդառաջ կգնա կրակողներին, ինչի փորձը 1990 թ. մայիսի 27-ին բանախոսն արդեն ձեռք է բերել:

«Ազգային միաբանությունը» համոզված է, որ ապրիլի 9-ի հավաքում իշխանությունները կփորձեն զանգվածային անկարգություններ հրահրել, սակայն, հիմք ընդունելով ապրիլի 5-ին նմանատիպ փորձի հանդեպ ժողովրդի դրսեւորած ողջախոհությունը, վստահ են իշխանությունների ձախողմանը: Ընդդիմությունը պատրաստվում է ապրիլի 9-ի հավաքում իշխանությունների ցանկացած ձեռնարկին պատասխանել համարժեք գործողությամբ: Ի դեպ, Արտաշես Գեղամյանը հայտնեց նաեւ, որ իրենք նախապես տեղյակ էին կինո «Նաիրի» դիմացի հավաքում տեղի ունեցածի սցենարին, քանի որ վստահ են, որ իշխանությունները հենվում են քրեական տարրերի վրա եւ պատերազմական գործողություններում, Գեղամյանի գնահատականով, թեկուզ հազվադեպ, բայց լավ են դրսեւորել իրենց ու չեն կարողանում խաղաղ պայմաններում կառավարել երկիրը: Որպես ապացույց Գեղամյանը փաստեց, որ նախորդ օրվա 47 ձերբակալվածների ցուցակն ընդլայնվել է՝ հավաքի ժամանակ լոզունգներն ու իր լուսանկարները բռնած մի քանի տասնյակ անձանց ձերբակալումով: Ձերբակալվածներից միայն մեկն է ենթարկվել բռնության եւ ծեծի, այն էլ՝ «կեցցե Գեղամյանը» բացականչության համար: Իսկ հավաքի ավարտին առգրավվել է այն միկրոավտոբուսը, որի վրայից բանախոսը ելույթ էր ունենում: Ինչպես ինքը՝ Գեղամյանը, երեւանցու լեզվով ասաց, մեքենան գտնվում է փոսի գայում:

Բանախոսի գնահատականով, «37 թ. ղալաթ ա արել մեր ժամանակների հետ համեմատած: էն ժամանակ տրոյկան էր կառավարում, հիմա՝ դվոյկան, որը բացարձակ չգիտի հայ մարդու հոգեբանությունը»: Այստեղ նշենք, որ Արտաշես Գեղամյանը հարկ համարեց փաստել, որ իր ծագումը արարատյան չէ, եւ որ ինքը ծնվել ու մեծացել է կինո «Նաիրի» դիմացի բնակելի շենքում: Իրավացի է Գեղամյանն ասելով, որ հայ մարդն իր հոգեբանության հիմքերում արդարության հանդեպ նախանձախնդրություն ունի: Թերեւս իրավացի կլինենք նաեւ մենք՝ ասելով, որ հայ մարդու հոգեբանության հիմքերի հիմքը արմատները չմոռանալն ու արմատներից չհեռանալն է:

Օր անց ընդդիմությունը հանդիպելու է Հայաստանում գործող օտարերկրյա պետությունների դեսպանների հետ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԴ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն /հեռ. 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ, առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության, խստիվ արգելվում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անդրադարձ

Ծիրանենիներին լուրջ վնաս է հասցվել

Ավելի նվազ չափով ցրտահարությունից տուժել են դեղձը, խաղողը, տանձը եւ խնձորը

Վերջին օրերի ցրտահարությունից առավել տուժել են Արարատյան դաշտում աճեցվող մշակաբույսերը, հատկապես լրջորեն վնասվել են ծիրանենիները: Այս մասին մի շարք լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց գյուղատնտեսության նախարարության բուսաբուծության վարչության պետ Գառնիկ Պետրոսյանը: Ինչպես նշել էինք նախօրեին, ապրիլի 5-ի գիշերը Արարատյան դաշտում ջերմաստիճանը կտրուկ իջել էր մինչեւ -9 աստիճան: Վարչության պետն ավելացրեց, որ եթե օդի ջերմաստիճանը եղել է -8-ից -10, ապա հողի մակերեւույթինը՝ -13, -14 աստիճան: Ապրիլի առաջին տասնօրյակում նման ջերմաստիճան վերջին 100 տարում չէր գրանցվել: Այդուհանդերձ, վերջնական տվյալները կլինեն 5-6 օր հետո: Այդ ժամանակ կերեւա՝ առաջին հայացքից կարծես թե չցրտահարված բողբոջները ու ծաղիկները իսկապե՞ս ցրտահարվել են: Բուսաբուծության վարչության պետը տեղեկացրեց, որ ցրտահարվել են անգամ 2-3 շերտ սինթետիկ թաղանթների տակ ծածկված սածիլներ, կարտոֆիլի եւ այլ բանջարեղենի ցանքատարածություններ:

Դեղձենիներին հասած վնասը տարբեր է, քանի որ կան տարբեր վաղահաս, միջահաս եւ ուշահաս դեղձեր: Խաղողի այգիները, Գառնիկ Պետրոսյանի կարծիքով, պետք է որ քիչ վնասված լինեն: Նա նույն կարծիքը հայտնեց նաեւ տանձենիների եւ խնձորենիների վերաբերյալ: Ինչ վերաբերում է հացահատիկին, ապա, նախնական տվյալներով, այստեղ վնասներ չեն եղել:

Գյուղնախարարության վարչության պետը նշեց, որ բացի հիմնական վնաս կրած Արարատյան դաշտից, որոշակիորեն տուժել են Կոտայքի, Արագածոտնի (Աշտարակի եւ Թալինի տարածաշրջաններ), Վայոց ձորի մարզերի նախալեռնային, հյուսիս-արեւելյան շրջանների, Սյունիքի հովտային (Մեղրի) շրջանները: Այդուհանդերձ, Գառնիկ Պետրոսյանը բացառեց սովի հնարավորությունը՝ ընդունելով, որ գյուղացիների եկամուտներն այս տարի կնվազեն: Նա կարեւորեց նախարարության կողմից գյուղացիներին վնասված այգիների եւ ցանքատարածությունների հետագա խնամքի վերաբերյալ խորհրդատվությամբ ապահովելու աշխատանքները: Դրա նպատակը ցրտահարության հետեւանքները մեղմելն է:

Նկատի ունենալով, որ արդեն երրորդ տարին է ծիրանի բերքը վնասվում է, հանդիպման վերջում վարչության պետն այն կարծիքը հայտնեց, որ այս մշակաբույսի նկատմամբ պետական որոշակի մոտեցում պետք է լինի:

Ա. Մ.

Չլսող ականջներն էլ կլսեն

Շուրջ 2 ժամ Արտյոմ Վարդանյանի (2,5 տարեկան), Գոռ Մխիթարյանի (4 տարեկան) եւ Ռոմիկ Մարկոսյանի (3 տարեկան) ծնողները սպասում էին վիրահատության արդյունքին: «Ձեր երեխան լսում է, վիրահատությունը հաջող անցավ», վիրահատությունից դուրս գալով ասում էին բժիշկներ Ակիրա Իշեյաման եւ Արթուր Շուքուրյանը: Երեք մանուկներ այդպիսով մեկընդմիշտ վերադարձան բնականոն կյանք՝ դառնալով հասարակության լիարժեք անդամ:

Վերջերս «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնում University of California, Los Angeles, Medical Centre (UCLA) բժիշկների խմբի աջակցությամբ կատարվեց կոխլյար փոխպատվաստում վիրահատության ճանապարհով: «Վիրահատության միջոցով ներքին ականջում տեղադրվում է էլեկտրոդ, որի արդյունքում ամբողջությամբ վերականգնվում է լսողությունն ինչպես ծերերի, այնպես էլ բնածին խլության դեպքում: Նման վիրահատություն հաճախ չեն փորձում կատարել անգամ զարգացած երկրներում, քանի որ շատ բարդ է եւ պահանջում է բարձր հմտություն», ասաց UCLA-ի միջազգային կապերի կենտրոնի ղեկավար Սալբի Աքարաքյանը: Այդ դեպքում ինչո՞վ է պայմանավորված, որ նման վիրահատությունը կատարվել է Հայաստանում: Ըստ Սալբի Աքարաքյանի, դա երկու գործոնով է բացատրվում. «Առաջինը՝ «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնը, որի հետ համագործակցում ենք 1995 թ.-ից, հագեցած է արդի սարքավորումներով: Երկրորդ՝ այդ կենտրոնի քիթ-կոկորդ-ականջաբանության բաժնի ղեկավար Արթուր Շուքուրյանը Հայաստանի լավագույն մասնագետներից մեկն է»:

Ըստ պրոֆեսոր Արթուր Շուքուրյանի, կարեւորվում են մինչ վիրահատությունն անցկացված աուդիոլոգիական ուսուցումները եւ հետվիրահատական վերականգնողական շրջանը, որը շատ հմտորեն իրականացրեց բժիշկ Վիգեն Բախշինյանը: Նշենք, որ այս ծրագիրը իրականացրել են UCLA-ն եւ «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնը: Ի դեպ, նշված վիրահատություններից մեկը կատարել են անվճար (ծախսը հոգացել է «Արմենիան ինտերնեյշնլ մեդիքալ» ֆոնդը), սակայն հետագայում այն արժենալու է 12 հազար դոլար: Հայաստանը միակ երկիրն է, որտեղ նման վիրահատությունն արժենալու է այդքան, այն դեպքում, երբ ԱՄՆ-ում եւ Եվրոպայում արժե 50 հազար դոլար եւ ավելի, իսկ Ռուսաստանում (որտեղ վերջերս է նման կենտրոն հիմնվել)՝ 40-45 հազար դոլար: Եթե նկատենք, որ մեր տարածաշրջանում նման վիրահատություն կատարվել է միայն Հայաստանում, ապա չի բացառվում, որ «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնի նշված բաժինը վերածվի կոխլյար փոխպատվաստման տարածաշրջանային կենտրոնի: Հատկապես եթե նկատենք, որ Սալբի Աքարաքյանի բերած շատ սարքավորումներ թողնվել են վերը նշված բաժնում, եւ նման վիրահատություններ պարբերաբար կատարվելու են:

Գուցեեւ 12 հազար դոլարը փոքր գումար է համեմատության մեջ, սակայն մեր բնակչության սոցիալական պայմաններում այդքան էլ փոքր չի թվում: «Մենք հասկանում ենք, որ նշված գումարը մեր ժողովրդի համար փոքր չէ, սակայն ականջում տեղադրվող մեկ սարքի իրական արժեքը 28 հազար դոլար է: Մենք կարողացանք ընկերությանը համոզել, որ Հայաստանի բնակչությունն ի վիճակի չէ նման ծախս կատարելու, եւ, փառք Աստծո, ձեռք բերեցինք 12 հազար դոլարով», պարզաբանեց Սալբի Աքարաքյանը:

ԺԱՆՆԱ ՎԻՐԱԲՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ ԱԺ-ՈՒՄ

Թաթուլ Մանասերյանը ազատվել է ոչ ՀՀ իշխանությունների ջանքերով

Նա մտադիր է ամերիկյան իշխանություններին հանձնել իր «գրին քարտը»

ԱՄՆ-ի Կալիֆոռնիա նահանգում «Արդարություն» խմբակցության անդամ Թաթուլ Մանասերյանի կալանման հանգամանքներն առ այսօր մնում են չպարզաբանված: Երեկ ԱԺ-ում հրավիրած ասուլիսի ընթացքում պատգամավորը որեւէ կոնկրետ անուն կամ փաստարկ ներկայացնելուց խուսափեց՝ ասելով, թե փաստաբանական խումբն աշխատում է այս տարօրինակ պատմության վրա եւ հավանաբար շուտով ամեն ինչ պարզ կլինի:

Համենայն դեպս, կարճ ժամանակահատվածում պատգամավորին վիճակվեց անցնել դժոխքի բազում սրահներով՝ հնարավորություն ընձեռելով վերաարժեքավորել եւ իր, եւ շատ հայերի համար ավետյաց դարձած երկիրը: Անգամ մեկուսարանի սարսափներն ապրելուց հետո Մանասերյանը պնդում է, որ Ամերիկան օրինապաշտ երկիր է, եւ օրենքի գերակայության շնորհիվ միայն իրեն հաջողվեց արդարացվել: Ցմահ բանտարկության հոդվածներով 4 ծանրագույն մեղադրանք է ներկայացվել նրան, չորսն էլ «չինծու, արհեստածին»: 4 մեղադրանքն էլ չեղյալ է համարվել: Համենայն դեպս, Մանասերյանը մտադիր է ամերիկյան իշխանություններին հանձնել իր «գրին քարտը»:

Պատգամավորն ասուլիս հրավիրել էր հայտնելու իր ծայր դժգոհությունը ՀՀ իշխանություններից եւ առանձնապես Վաշինգտոնում ՀՀ դեսպանատան ու Լոս Անջելեսում ՀՀ հյուպատոսարանի աշխատանքից: Ոչ գլխավոր հյուպատոսը, ոչ էլ դեսպանը որեւէ անգամ չեն մասնակցել դատավարությանը, ոչ էլ այցելել են մեկուսարան: Մանասերյանի որակմամբ, վերջիններս ցուցաբերել են ապաշնորհ, ոչ պրոֆեսիոնալ վարքագիծ, ինչը վարկաբեկել է նաեւ Հայաստան պետության վարկանիշը: Նրանց պասիվ գործողությունները պատգամավորը բացատրում է սոսկ այն հանգամանքով, որ վերջիններս այդ կերպ արտահայտել են իրենց հաճկատարությունը ՀՀ իշխանությունների հանդեպ, քանի որ փորձանքի մեջ հայտնվածն ընդդիմության ներկայացուցիչ է եղել: Մոտավորապես նույնկերպ է իրեն դրսեւորել նաեւ ԵՊՀ տնօրինությունը, բացակայության օրերին հապշտապ ազատելով նրան աշխատանքից: Սակայն Թաթուլ Մանասերյանը լքյալի վիճակում է զգացել նաեւ իր երկրի իշխանությունների կողմից: Նրա համոզմամբ, ՀՀ իշխանությունները եւ անձամբ ՀՀ նախագահը բարոյական պարտավորություն ունեին պաշտպանելու ոչ միայն իր՝ ԱԺ պատգամավորի, այլեւ յուրաքանչյուր շարքային քաղաքացու շահերը: Միջամտել ամերիկյան օրինապահների գործողություններին կամ ուղղորդել դրանք, նրանք մինչեւ դատավարության սկիզբը դիվանագիտական երաշխիքներ պետք է ներկայացնեին, որպեսզի ինքը չհայտնվեր մեկուսարանում: Ինքը պետության ջանքերով չի ազատվել, եւ այժմ ամենահոռետեսական պատկերացումներն ունի նրա այս կարգի հնարավորությունների հանդեպ: «Եթե ՀՀ իշխանություններն այդպիսի կարողություններ ունենեն, պայուսակս մնացել է Վաշինգտոնում, եթե կարող են, թող բերեն, նույնիսկ դա ի վիճակի չեն վերադարձնել», ասաց նա:

Իրեն ազատելու համար ոչ միայն որեւէ քայլ չի ձեռնարկվել, այլեւ, որպես հավելում, մամուլում շարունակաբար կեղծ տեղեկություններ են հրապարակվել, թե իբր ՀՀ իշխանությունները իրեն պաշտպանելու համար փաստաբան են վարձել, իբր կառավարության ջանքերով մեկուսարան (ուր ինքը գտնվում էր ծանր վիճակում) բժիշկ է այցելել:

ՀՀ կառավարությունը ստում է նաեւ, երբ տեղեկություն է տարածել, թե իր միջնորդությամբ են հանվել բոլոր մեղադրանքները, եւ դատավարության օրը փոխվել է՝ ավելի վաղ կայանալով, քան նախատեսված էր:

Պատգամավորը վրդովված էր հատկապես «Ազատություն» ռադիոկայանի աշխատանքից: Նա համոզված է, որ այս լրատվամիջոցը կոպտորեն խախտել է անմեղության կանխավարկածը, կիսագրագետ թարգմանությամբ ներկայացնելով շերիֆի խոսքն ու ժամանակից շուտ եզրահանգումներ անելով իր չկատարած հանցանքների համար: Մանասերյանը պահանջում է, որ «Ազատությունը» հրապարակավ ներողություն խնդրի, հակառակ դեպքում պատրաստվում է դատի տալ նրան:

Դժգոհելով Հայաստանի իշխանությունների ու մամուլի վարքագծից իրեն բաժին ընկած փորձության ընթացքում, Թաթուլ Մանասերյանը, այնուամենայնիվ, ձեռնպահ մնաց մեկնաբանելու իր գործընկեր ընդդիմադիրների նույնպես ոչ ակտիվ վարքագիծը, արդարացնելով, թե ինքն էր խնդրել նրանց որեւէ բան չձեռնարկել եւ ձեռնպահ մնալ նաեւ տեղեկատվություն տարածելուց:

Դատավարության ավարտից հետո Թաթուլ Մանասերյանն ինքն է մտադիր դատական հայց հարուցել՝ ոչ այնքան կրած նյութական, որքան պատվի ու արժանապատվության կորուստների եւ անձնական վարկը պաշտպանելու համար:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Քաղաքապետն ու տրանսպորտի վարչության պետը կամ ճիշտ չեն ասում, կամ ճիշտ չեն հաշվում

Տրանսպորտի խնդիրը մայրաքաղաքում առաջիկայում մնալու է նույն ողբալի վիճակում: Քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի եւ տրանսպորտի վարչության պետի պաշտոնակատար Արա Մովսիսյանի հայտարարությունների եւ առկա իրողությունների համադրումը հանգեցնում է այդ եզրակացության:

Վերոնշյալ պաշտոնյաները հավաստիացնում են, որ արդեն լրացուցիչ 400 միկրոավտոբուս է բերվել երթուղիներ եւ հարկման դաշտ: Այսպիսով, երթուղիներում գործող միկրոավտոբուսների թիվը, ըստ նրանց, հասել է 2900-ի, որին պետք է ավելանա եւս 800-ը: Ստացվեց 3700: Իր վերջերս հրավիրած մամուլի ասուլիսում Երվանդ Զախարյանը որպես ընդհանուր թիվ նշում էր 3500-ը: Այստեղ առաջանում է անհամապատասխանություն, որից կարելի է ենթադրել, որ կամ քաղաքապետն ու տրանսպորտի վարչության պետը ճիշտ չեն խոսում, կամ ճիշտ չեն հաշվում: Արժանահավատ չէ նաեւ նրանց այն հավաստիացումը, որ հիշյալ քանակի երթուղայինները գործելու են հարկման դաշտում, քանզի ժամանակին օրինական գործող 2500 միկրոավտոբուսներից, ըստ հարկային ծառայությունից ստացված տվյալների (2003 թ. օգոստոսին), հարկեր էին վճարում միայն 2100-ը: Թերեւս ներկա պահին դա էլ էական չէ: Խնդիրն այն է, որ այս ամենից հետո անգամ տրանսպորտի վիճակը չի բարելավվելու: Դրանում համոզվելու համար պետք է ընդամենը համեմատել մինչ դեղին համարանիշների ներդրումը եւ դրանից հետո երթուղիներում գործող (ներառյալ նախատեսվող ավելացումից հետո) մեքենաների քանակը:

Մինչ դեղին համարանիշների ներդրումը օրինական գործող երթուղային միկրոավտոբուսները 2500-ն էին եւ գրեթե այդքան էլ (2000-2500) ապօրինի գործողների թիվն էր: Հիշեցնենք, որ այս մասին խորհրդարանի ամբիոնից հայտարարել էր նաեւ տրանսպորտի եւ կապի նախարարը: Այսինքն, անգամ ամենամոտավոր հաշվարկներով, մայրաքաղաքի սպասարկումն իրականացվում էր 4500 միկրոավտոբուսներով: Այդ ժամանակ արդեն սպասարկման անբավարար լինելու, օրվա որոշակի ժամերին միջնականգառներում միկրոավտոբուս նստելու անհնարինության խնդիր էր առաջացել: Ընդ որում, այն դեպքում, երբ միկրոավտոբուսները դեռեւս գերբեռնված էին երթեւեկում: Վիճակն ավելի վատթարացավ, երբ արգելվեց լրացուցիչ ուղեւորներ վերցնելը:

Այժմ քաղաքապետն ու տրանսպորտի վարչության պետը ասում են, որ երթուղայինների թիվը 3700 դառնալու դեպքում տրանսպորտային սպասարկումը բավարար կլինի: Ընթերցողին ենք թողնում որոշելու, թե ինչպես հնարավոր կլինի 3700 միկրոավտոբուսով կանոնավոր սպասարկել մայրաքաղաքը, երբ դա տեղի չէր ունենում 4500-ի դեպքում:

Վերոնշյալ պաշտոնյաները ի վերջո պետք է հասկանան, որ բացի երթուղային գծերի տերերի կամքին ենթարկվելուց եւ նրանցից սեփական շահը կորզելուց, գոյություն ունեն շարքային քաղաքացիներ, որոնց պետք է ապահովել տրանսպորտով, այլ ոչ թե կերակրել մեծ տարողությամբ ավտոբուսներ բերելու մասին պարբերաբար կրկնվող խոստումներով: Այդ խոստումներից եւ խոստումներ տվողներից ժամերով կանգառներում սպասող կամ մի քանի երթուղի փոխելու միջոցով աշխատավայր եւ տուն հասնող մարդիկ արդեն սրտխառնուք են զգում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՌԱԿ-ի ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մելգոնեանը անցաւ պատմութեան

Ազգային որեւէ լուրջ տագնապի դիմաց զգացումներու յորդումն ու վէճերու բորբոքումը անկասկած որ կը մատնեն ժողովրդային երակի առուգութիւնը: Գոնէ այդքանով տագնապները կը բերեն վկայութիւնը թէ չէ մեռած հետաքրքրութիւնն ու սէրը ազգային նուիրականութիւններու հանդէպ:

Մելգոնեան կրթական հաստատութեան փակումն ու կալուածի հաւանական վաճառքը ստեղծած են համագաղութային ու նաեւ համազգային յուզումնախառն մթնոլորտ մը, ուր ազգային իրատես մտահոգութիւններու կողքին անպակաս են նաեւ զգացական զեղումները: Սակայն ապագային երբ յետադարձ ակնարկով մը քննուին այսօրուան իրադարձութիւնները, կարելի պիտի ըլլայ պատմական ճշգրիտ պարունակի մէջ դիտել այդ դէպքերը՝ զեղչելով զգացական գունաւորումները եւ արմատաւորելով առարկայական տուեալները:

Թող թոյլ տրուի մեզի ոստումով մը հասնելու այդ ապագային ու քննարկելու Մելգոնեանի ճակատագրին առնչուող այս երեւոյթները այդ հեռաւորութենէն:

Նախ յայտնենք որ ռամկավար ազատական մամուլը, հաւատարիմ իր խօսքի ազատութեան սկզբունքին, լայն բացաւ իր էջերը ամէնուրեք արտայայտուող թէր ու դէմ կարծիքներուն, այն համոզումով, որ տեսակէտներու բախումէն միայն կրնայ յառաջանալ ճշմարտութեան կայծը:

Մեր անկեղծ նկրտումն է այդ կայծի ճառագայթումին ներքեւ քննարկել այս պատմակերտ եղելութիւնը:

Մելգոնեան կրթական հաստատութիւնը ընթացիկ առումով վարժարան մը չէ, այլ՝ պատմական պատկառելի ճանապարհ անցած շուրջ ութսունամեայ կրթական օճախ մը, որ ազգին ընծայած է բազում տաղանդներ ու բարիքներ, տարածելով զանոնք սփիւռքի ու հայրենիքի բովանդակ հորիզոններուն վրայ: Նաեւ ան հանդիսացած է խորհրդանիշը մեր ժողովուրդի վերապրումի կամքին եւ իր հաւաքական կեանքը ոգեղինացնելու ճիգին:

Մելգոնեան կրթական հաստատութիւնը ծնունդն էր տեսիլքին՝ Կարապետ եւ Գրիգոր Մելգոնեան բարերար եղբայրներուն, որոնք երկար ատեն ուսումնասիրեցին մեր ազգային հասարակական կեանքին մէջ գործող բարեսիրական թէ հոգեւորական հաստատութիւնները, ի վերջոյ իրենց վստահութիւնը կեդրոնացնելով Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան վրայ:

Արդար ըլլալու համար պէտք է անվերապահօրէն հաստատել, թէ Բարեգործականը լիովին արդարացուցած է Մելգոնեան բարերարներու վստահութիւնը, կենսագործելով անոնց երազը եւ մատուցանելով զայն ազգին զաւակներուն:

Այսօր, սակայն, հաստատութիւնը կը գտնուի խառնուղիի մը առջեւ եւ կնքուելու վրայ է անոր պատմական ճակատագիրը: Հասկնալով հանդերձ այդ որոշման առթած յուզումնալի հակազդեցութիւնները եւ արտայայտուած արդարացի տեսակէտները, ոգեւորիչ չենք նկատեր անոնց արտայայտութեան ծայրայեղ կերպերը: Միւս կողմէ Միութեան վերին ղեկավարութեան լուսաբանիչ տեղեկութիւնները, հիմնաւորելով հանդերձ Մելգոնեանի առաքելութեան նուազող արդիւնաւէտութիւնը, կը մատնէ Միութեան դպրոցաշինական եւ կրթական աւանդական առաքելութեան մէջ նոր բեկում մը, մանաւանդ յիշատակումովը միութենական այն վարժարաններուն, որոնք կրնան ենթարկուիլ նոյն ճակատագրին:

Այն վարժարանները, որոնք ճշմարտապէս չեն արդարացներ իրենց յատկացուած պիւտճէներն ու կրթական մակարդակը, առաջին առթիւ պատասխանատուութեան առջեւ կը դնեն Բարեգործականի ղեկավարութիւնը: Տրուած լուսաբանութիւնները այսօրուան փոփոխուող արագընթաց աշխարհին մասին, լիովին արդարացի գտնելով հանդերձ, ներելի է հարց տալ թէ այդ փոփոխութիւններուն հետ քայլ պահելու աւագ պարտականութիւնը ո՞ր իշխանութեան վերապահուած պէտք է նկատուի: Մելգոնեանի ապագային սահմանուած որոշման շուրջ Միութեան տուած բացատրութիւններն ու արդարացումները լիովին կը գտնենք հասկնալի: Սակայն մեր հայեացքը կ՚ուղղուի Մելգոնեանէն անդին ու կը սեւեռուի Բարեգործականի կրթական աւանդական առաքելութեան վրայ:

Բարեգործականի դպրոցական ցանցի ռահվիրաներն ու ծաւալողները պարտաւորութեան առջեւ դրած պէտք է ըլլային իրենց յետնորդները միեւնոյն հոգածութեամբ եւ աչալրջութեամբ շարունակելու Միութեան կրթական գործը: Եւ այսօր երբեք ուշ չէ կոչ ընելու Բարեգործականի ղեկավարութեան, որ Մելգոնեանի ճակատագրէն թելադրուած առաջքն առնեն այն հետագայ անկումներուն, որոնց կրնան ենթարկուիլ Միութեան միւս սեփական վարժարանները, մի առ մի մոմերու նման հանգեցնելով այն օճախները, որոնք լուսաւորած եւ ոգեւորած էին Պօղոս Նուպարներու, Գարակէօզեաններու եւ Ալեք Մանուկեաններու հոգիները:

Մելգոնեանի փակումով ստեղծուած դժնդակ իրականութեան մէջ, վեր առնելով Միութեան ղեկավարութեան վերլուծումներն ու յառաջիկայ ծրագիրները, յոյսով ենք որ շուտով իրականութիւն պիտի դառնան կրթական եւ երիտասարդական բազում ծրագիրներ, աւելի բազմապատիկ ծաւալներով, Հայրենիքէն մինչեւ սփիւռքի հեռաւոր անկիւնները, ու նաեւ ցոլացնելով նոր ժամանակներու պահանջներն ու մարտահրաւէրները:

Բարեգործականը միշտ խղճմտօրէն գործադրութեան դրած է իր յանձնառութիւնները եւ կասկած չունինք թէ Մելգոնեան կալուածի վաճառքէն գոյացած պատկառելի գումարներով կարելի պիտի ըլլայ իրականացնել առաջադրուած բոլոր ծրագիրները, որոնց մէջէն պայծառօրէն պիտի ցոլան բարերարներուն նախաձեռնութիւններն ու ոգին:

Մեզի համար լիովին ըմբռնելի են Մելգոնեան հաստատութեան նախկին սաներուն եւ ընտանիքին յուզումները ի տես այն վարագոյրին, որ կ՚իջնէ սիրեցեալ հաստատութեան պատմութեան վրայ, միեւնոյն ատեն ընծայելով երաշխիքը հայեցի կրթութեան եւ երիտասարդական նոր զարթօնքի մը:

Բարեգործականը օրինական աւանդապահն է իրեն վստահուած կտակներուն եւ աւանդներուն, եւ որպէս այդպիսին կարելի չէ հարցականի տակ դնել անոր տնօրինումներուն իրաւունքը: Սակայն, միւս կողմէ, այդ իրաւունքին հետ ան պարտաւորութիւն ունի հանրային համարատուութեան, քան մը որ բարեխղճօրէն գործադրած է ան ցարդ եւ կասկած չունինք որ պիտի գործադրէ այսուհետեւ եւս:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հովնանյանի բաց նամակը Մեծ Բրիտանիայի դեսպանին

ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթի Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ աննրբանկատ հայտարարություններին հայաստանյան եւ սփյուռքահայ կազմակերպությունների բուռն արձագանքներին է միացել նաեւ սփյուռքահայ խոշոր գործարար, Ամերիկայի հայկական համագումարի նախագահ Հրայր Հովնանյանը, որը դեսպանին ուղղված իր բաց նամակում համապատասխան հարգանքով վերաբերվելով նրա պաշտոնին, այնուամենայնիվ նրա ուշադրությանն է հանձնել այն փաստերը, որ նախ՝ Առաջին աշխարհամարտի ժամանակվա Բրիտանիայի վարչապետ Դեյվիդ Լոյդ Ջորջը իր հուշերում գրել էր, թե ինչպես «երիտասարդ թուրքերը մտածված կերպով գտել էին Հայկական հարցի լուծման ձեւը՝ բնաջնջելով եւ տեղահան անելով մի ամբողջ ազգ», եւ երկրորդ՝ թե Ուինսթոն Չերչիլը կոտորածները նկարագրել էր որպես «վարչական ողջակիզում (հոլոքոստ)»: Ավելին, 1915 թվի մայիսի 24-ին բրիտանական կառավարությունը, միանալով Ֆրանսիային եւ Ռուսաստանին, օսմանյան իշխանություններին միանշանակ պատասխանատու է համարել «մարդկության եւ քաղաքակրթության դեմ գործված ոճրագործությունների համար»: Այս բոլորը, նաեւ բազմաթիվ նման փաստեր, հիմք են ծառայել, որ ՄԱԿ-ը որդեգրել է հատուկ բանաձեւ այդ հարցի վերաբերյալ:

«Իրականությունը հարցականի տակ վերցնելը խթանում է կառավարություններին եւ անհատներին ժխտելու պատմությունը: Այստեղ է ձեր դիրքորոշման գլխավոր սխալը: Եթե հարեւան երկրները բարելավելու են իրենց հարաբերությունները, ապա նրանք, նրանցից մեկը հատկապես, լավ պետք է ըմբռնի պատմական անցյալի եւ փորձառության ծանրությունը, որով զգալի վնաս է հասցրել մյուսներին», եզրափակել է Հովնանյանը, հույս հայտնելով, որ բրիտանական կառավարությունը կվերանայի իր դիրքորոշումը եւ կմիանա եվրոպական մյուս պետությունների դիրքորոշմանը:

ՀԱՅԱՑՔ ՄՈՍԿՎԱՅԻՑ

Եկեք զգույշ լինենք

Հայաստանից ստացվող խռովահույզ լուրերը խոր մտահոգություն են առաջացնում ռուսահայության շրջանում: Անճշտություն կլիներ մոսկովյան հեռուներից գնահատականներ տալ Հայաստանի ներքաղաքական սրված իրադարձություններին, քանզի մասշտաբային քաղաքական ու սոցիալական հուզումների հենքերը միշտ էլ շատ ավելի խորն են ու բազմաշերտ, քան կարող են թվալ առաջին հայացքից, առավել եւս դրսից: Եվ ռուսաստանցի հայի անհանգստությունն էլ բացատրելի է. Հայաստանը նրա համար սոսկ պատմական հայրենիք չէ, նորահայտ սփյուռքի ստվար մի հատվածը դեռ երեկ ապրում էր այդ երկրում: Ըստ էության, ռուսահայության համար կարեւորը ոչ թե Հայաստանի ղեկավարի անհատականության հարցն է (այստեղ կոնկրետ տրվում է նույն հավանական թեկնածուի անունը), այլ նրա վերաբերմունքը Ռուսաստանի նկատմամբ: Եվ սա չի կարելի սուբյեկտիվ մոտեցում համարել: Ի վերջո, որոշ տվյալներով, այս երկրում ավելի շատ հայ է ապրում, քան բուն Հայաստանում:

Ուշագրավ է, որ Վրաստանի «վարդագույն» հեղափոխությունից հետո անմիջապես ռուսաստանյան շատ թերթեր անմոռ սկսեցին արձանագրել, որ իշխանափոխության հերթը հասել է Հայաստանին: Հատկապես այս թեմայի շուրջ հաճախ է հանդես գալիս քաղաքականագետ Ստանիսլավ Բելկովսկին, որի շատ կանխագուշակումներ, ցավոք, իրականանում են: Հարավային Կովկասը հայտարարելով իր կենսական շահերի շրջան, ԱՄՆ-ը Եվրամիության հետ փորձում է այդ նավթառատ աշխարհամասից, ի հակակշիռ Մերձավոր Արեւելքի, դուրս մղել Ռուսաստանին: Հայաստանն այսօր վերջինիս միակ հենարանն է Անդրկովկասում: Ուստի խնդիր է դրված մեկուսացնել նրան հյուսիսային գերտերության ազդեցությունից: Նավթի, դրա արտահանման ուղիների համար մղվող դաժան պայքարում անմասն չի մնում նաեւ մեր նավթազուրկ հայրենիքը: Իսկ խռովության համար միշտ էլ կարելի է գտնել առիթներ ու պատճառներ. անբարենպաստ երկրի ղեկավարը դյուրին խոցելի է:

«Արդեն այս տարի հեղաշրջում տեղի կունենա փոքրիկ Հայաստանում, որտեղ կառուցվում է ԱՄՆ-ի՝ աշխարհի ամենամեծ դեսպանատունը՝ իդեալապես միջանի ռազմական բազայի համար», գրել է ռուսաստանյան թերթերից մեկը: Մի ուրիշ թերթ այն միտքն է հայտնում, որ տվյալ տարածաշրջանը Ռուսաստանի համար կարեւոր է ոչ այնքան էներգառեսուրսների տեսակետից, որքան ազգային անվտանգության առումով: Հեռավոր Արեւելքում նա բախվում է ԱՄՆ-Ճապոնիա դաշինքին, Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ն արդեն սահմանակցում է նրան: Հարավում մնացել է արդեն «շրջապատման» մեջ ընկած Հայաստանը, որի դերը դժվար է գերագնահատել: «Բուն Հայաստանի համար տարածաշրջանի խնդիրը հեռանկարում դառնում է առհասարակ ազգի գոյության խնդիրը», եզրակացնում է թերթը: «Կարելի է ասել, նշել է մի այլ թերթ, որ Վրաստանի համար պայքարի հիմնական փուլն ավարտված է: Անդրկովկասում հաջորդը հերթի է կանգնած Հայաստանը: Չար լեզուներն արդեն հավաստում են, որ հաջորդ նախագահական ընտրություններն արտահերթ կլինեն»: Եվ այսպես ու այս ոգով:

Եվ այսպես, Հայաստանը կանգնած է ԱՄՆ-Ռուսաստան երկընտրանքի առջեւ: Չխառնվելով ղեկավարություն-ընդդիմություն հակամարտության ներքին խոհանոցին, արժե ներկայացնել խնդրի նկատմամբ ռուսահայության որոշ մոտեցումներ: Այստեղ գտնում են, որ ռուսական ռազմական բազաների ներկայությունն իրական երաշխիք է Հայաստանի համար: Առհասարակ դժվար է պատկերացնել Հայաստանին Թուրքիայի ու Ադրբեջանի հետ նույն դաշինքում հավասար իրավունքներով: Թուրքիան ու Հունաստանն էլ էին նույն դաշինքում, բայց դա չխանգարեց, որ թուրքերը ներխուժեն Կիպրոս: Եվ հետո, ուսանելի չէ՞ մեզ համար Հարավսլավիայի ու մասնավորապես Բոսնիայի օրինակը, երբ «շահագրգռությունը» բավարարելուց հետո Արեւմուտքը ոչինչ չարեց Սերբիայի համար՝ քրիստոնյա «եղբայրներին» դուրս մղելով պատմական հողից հօգուտ մուսուլմանների: Դժվար է ասել, թե իր նպատակին հասնելուց հետո ԱՄՆ-ը կպահպանի հետաքրքրությունը Հայաստանի նկատմամբ:

Ռուսահայությունը շատ զգայուն է այն հակառուսական հայտարարությունների նկատմամբ, որ լարված մթնոլորտի բերումով պատեհ թե անպատեհ հնչում են Հայաստանում եւ որոնք թափանցում են ռուսական մամուլ: Պատկերացրեք մոսկվացի թե կրասնոդարցի հայի հոգեվիճակը, երբ բացում է օրաթերթը եւ բաքվեցի լրագրող Ռաուֆ Միրկադիրովի հոդվածում կարդում հետեւյալը. «Հեյկի Տալվիտիեի այցի նախօրեին Երեւանում հնչեցին հակառուսական կոչեր: ՀՀՇ-ի եւ «Արմաս» կազմակերպության ներկայացուցիչ Երջանիկ Աբգարյանն ուղղակի հայտարարել է լրագրողներին. «Հայաստանն ապագա չունի Ռուսաստանի հետ տնտեսական ու քաղաքական համագործակցությունը շարունակելու դեպքում»: Նա գտնում է, շարունակում է մեջբերել Միրկադիրովը, որ անհրաժեշտ է զգուշորեն օգտագործել «Հայաստանը Ռուսաստանի ստրատեգիական դաշնակիցն է» արտահայտությունը, իսկ երկիրը պետք է մտնի այնպիսի հզորագույն կառույցների մեջ, ինչպիսիք են Եվրամիությունը կամ ՆԱՏՕ-ն (կարծես այնտեղ գրկաբաց մեզ են սպասում. Ռ. Հ.) ձգտելով ընդհանուր ոչինչ չունենալ Ռուսաստանի հետ»:

Հիրավի, «երջանիկ» է այս մարդը, որ նույնքան «երջանկացրել է» իր ոխերիմ հակառակորդին նրան հնարավորություն տալով այդ հակառուսական աղբը հրամցնելու տեղի ընթերցողին: «Երջանկացրել է» Ռուսաստանի այն հակահայկական քաղաքական ու էթնիկական խմբերին, որոնք ըստ էության գործում են ոչ այնքան հայերի, որքան Վլ. Պուտինի դեմ: Եթե ՀՀՇ-ն շանս ունենար նորեն գալու իշխանության գլուխ, ապա Աբգարյանի նման հայտարարությունը կարելի էր ընդունել որպես ներքաղաքական տրյուկ: Բայց թե ինչ հեղինակություն ունի այդ կուսակցությունը ժողովրդի աչքում, երեւաց պառլամենտական ընտրությունների ժամանակ: Հետեւաբար ինչու դատարկ տեղը նման նողկալի հարված հասցնել ռուսահայությանը (պատկերացրեք թերթի այդ համարը Տկաչովի սեղանին):

Ողջ հայությունն է օգնում Հայաստանին իր հնարավորության սահմաններում: Ընդ որում, Ռուսաստանի հայության օգնությունը շատ ավելի կոնկրետ է. նրա շնորհիվ հազարավոր հայ ընտանիքների սեղանին հաց է դրվում, որովհետեւ իր հարազատին, բարեկամին, հարեւանին նյութապես աջակցում է ոչ միայն Ռուսաստանի քաղաքացի համարվող հայը, այլեւ այս երկրում աշխատող հայաստանցին, որը չի կարող որպես աշխատուժ նույնքան հեշտորեն թափանցել, ասենք, ԱՄՆ կամ Ֆրանսիա: Ուրեմն պետք է տարրական նրբանկատություն հանդես բերել «գլոբալ» հայտարարություններ անելիս:

Ասում են՝ քաղաքականությունը կեղտոտ գործ է, որ քաղաքագետները հիշեցնում են մարդկության հնագույն արհեստի ներկայացուցիչներին: Բայց լինում են նաեւ բացառություններ: Աստված տա, որ Հայաստանում երբեւէ իշխանության ղեկն ստանձնեն Չեխիայի նախկին վարչապետ Վացլավ Հավելի կամ Իսպանիայի թագավոր Խուան Կառլոս Առաջինի նման մարդիկ, քաղաքագետներ, որոնք պատմական կարճ ժամանակահատվածում իրենց հայրենիքը դարձրին բարգավաճ դեմոկրատական երկրներ՝ ժողովրդի աչքում մնալով որպես բյուրեղյա մաքրության տեր հայրենասեր անձինք:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱԲՐԱՄՅԱՆ
Մոսկվա

Արտերկիր

Ադրբեջանին լրջորեն մտահոգում է հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացումը

Բաքվի ANS հեռուստաընկերության նախաձեռնությամբ երեկ ադրբեջանցի լրագրողների մի խումբ է մեկնել Արեւմտյան Հայաստան՝ ժամանակակից Թուրքիայի արեւելյան շրջաններ: Իգդիր, Կարս քաղաքներում եւ մի շարք այլ բնակավայրերում տեղի բնակչության հետ ադրբեջանցի լրագրողներն անցկացնելու են բողոքի ցույցեր՝ ընդդեմ հայ-թուրքական սահմանի բացման «Թուրքն աջակցում է թուրքին», «Ոչ սահմանի բացմանը» կարգախոսներով: Այդ ադրբեջանցի լրագրողները մեկնելու են Անկարա՝ Թուրքիայի իշխանություններին կոչ անելու՝ չբացել հայ-թուրքական սահմանը:

Արդեն ապրիլի 13-ին պաշտոնական այցով Թուրքիա է մեկնելու Ադրբեջանի նախագահը: Իլհամ Ալիեւը թուրքական իշխանությունների հետ քննարկելու է երկու հիմնական հարց՝ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղ եւ Հայաստանի շրջափակում: Պետք է բացառել, որ երեկ Արեւմտյան Հայաստան մեկնած լրագրողներն էլ կլուսաբանեն Ալիեւի պաշտոնական այցը:

Բաքվի «Զերկալո» երեկվա համարում գրում է. «Ադրբեջանի նախագահի Թուրքիա պաշտոնական այցի նախօրեին եղբայրական երկու պետությունների հակասությունները դուրս են եկել բաց հարթություն: Անկախացումից ի վեր առաջին անգամ Ադրբեջանը Թուրքիայի հետ առկա խնդիրները լուծում է ոչ թե սիրով, դիվանագիտական խողովակներով, այլ փորձում է պաշտոնական Անկարային «ճնշել» «հասարակական կարծիքի» միջոցով»:

«Զերկալոն» նկատում է, որ Եվրամիությանն անդամակցելու համար Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանը պատրաստ է վճարել ամենաբարձր գինը: Թերթի մեկնաբանը նշում է, որ ադրբեջանական ԶԼՄ-ների ակցիան, այն էլ Իլհամ Ալիեւի Թուրքիա պաշտոնական այցի նախօրեին, չէր կարող իրականացվել առանց Ադրբեջանի իշխանությունների հավանության: «Թուրքիայի եւ Հայաստանի սահմանի բացումն ադրբեջանական հասարակությունը գնահատելու է որպես Ի. Ալիեւի արտաքին քաղաքականության լուրջ պարտություն: Սահմանների բացումը, Թուրքիայի եւ Հայաստանի տնտեսական եւ դիվանագիտական բնականոն հարաբերությունների հաստատումը, բնականաբար, կուժեղացնեն Երեւանի իշխանությունների, մասնավորապես նախագահ Քոչարյանի դիրքերը», գրում է թերթը:

«Երկար ժամանակ Անկարան փորձում էր շահարկել ղարաբաղյան խնդիրը, պնդելով, թե Երեւանի հետ հարաբերությունները կվերանայի միայն հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման եւ գրավված տարածքներից դուրս գալու դեպքում: Ադրբեջանում շատերը հավատացին, մոռանալով, որ Թուրքիան ինքն ունի Հայաստանի հետ լուրջ խնդիրներ», հավելում է «Զերկալոն»:

«Այսօր ԵՄ-ին անդամակցելու համար Թուրքիան Կիպրոսի հարցում դիմեց լուրջ զիջումների: Կիպրական հարցը պաշտոնական Անկարայի եւ ամբողջ թուրք ժողովրդի համար ավելի կարեւոր է, քան ղարաբաղյան խնդիրը: Ահա թե ինչու չարժե հրապուրվել եւ մտածել, թե հանուն Ադրբեջանի Թուրքիան կհրաժարվի ԵՄ-ին անդամակցելուց», գրում է թերթը:

Թուրքական դիվանագիտական աղբյուրներից «Զերկալոն» տեղեկացել է, որ վերջին շրջանում Երեւանի եւ Անկարայի միջեւ տեղի են ունեցել ոչ պաշտոնական դիվանագիտական ակտիվ շփումներ. «Սահմանը բացելու դիմաց Անկարան փորձում է Երեւանից ստանալ երաշխիքներ Ցեղասպանության խնդիրն օրակարգից հանելու հարցում»:

Ադրբեջանական մամուլը երեկ ընդգրկուն տեղ է տվել հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացմանը: Եվ ոչ միայն մամուլը: Ազգային ժողովրդավարական («Գորշ գայլեր») կուսակցության առաջնորդ Իսկանդեր Համիդովը հատուկ հրավիրած մամուլի ասուլիսում հավաստիացրել է, թե իր ձեռքի տակ կան տեսակետներ, որոնք հաստատում են թուրք-հայկական սահմանի վերաբացման խոսակցությունները: Համիդովը պնդել է, որ Արեւմուտքի մի երկրում Թուրքիայի խորհրդարանի պատգամավոր Յաշար Նուրի Օզթյուրքը սահմանների բացման հարցով բանակցել է Հայաստանի խորհրդարանի փոխնախագահներից մեկի հետ:

Ըստ Բաքվի «525 գազեթ» պարբերականի, երեկ Ադրբեջանի խորհրդարանում դրվել էր Թուրքիայի՝ Հայաստանի հետ սահմանը բացելու հարցը: «Յուրդաշ» կուսակցության առաջնորդ Մահիր Սաֆարլին ասել է, որ Թուրքիան չի կարող Հայաստանի նման հարեւանի առջեւ բացել սահմանը: Պատգամավոր Զահիդ Օրուջը նկատել է, որ «այսօր հայ-թուրքական սահմանի բացման հարցն առավել հրատապ է, քան երբեւէ»: Օրուջը նշել է, որ Հայաստանի հետ սահմանի բացումը չի բխում Թուրքիայի շահերից:

Ակնհայտ է մեկ բան. սկսած Իլհամ Ալիեւից, վերջացրած քաղաքական գործիչներով, մամուլով, Ադրբեջանում վերջին օրերին լուրջ մտահոգություն է տիրում կապված հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացման հետ: Առաջինն ահազանգեց Ի. Ալիեւը մարտի 26-ին. «Եթե Թուրքիան բացի Հայաստանի հետ սահմանը, ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը դառնալու է անհնար... Թուրք-ադրբեջանական եղբայրությունն ամեն ինչից վեր է: Մինչեւ ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը Թուրքիան չի բացի Հայաստանի հետ սահմանը»:

Երեկ հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացման առնչությամբ հայտարարություն է տարածել ընդդիմադիր «Ազգային ճակատ» կուսակցությունը: «Պաշտոնական Բաքուն օգտագործելով դիվանագիտական եւ քաղաքական ռեսուրսները, պետք է թուրքական կողմին համոզի, որ Հայաստանի հետ սահմանի բացումը չմտածված քայլ է», հաղորդում է «Ինտերֆաքսը»:

Թ. Հ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Պետքարտուղարության զեկույցը թուրքական ազդեցության տակ

Բացի թուրք դեսպան Էրմեք Թեզջանի հայերի հետ երկխոսությունը վերսկսելու հրավեր-նամակին պատասխանելուց (տե՛ս «Ազգ»-ի երեկվա համարը) Ամերիկայի հայկական համագումարը պատասխան նամակով դիմել է նաեւ Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելին՝ պահանջելով վերանայել պետքարտուղարության փետրվարի 25-ին Կոնգրեսին ներկայացրած «Ժողովրդավարություն, մարդու իրավունքներ եւ աշխատանք» բաժնի վերջերս հրապարակված «Թուրքիա: Մարդու իրավունքների գործարկումները 2003 թվին» զեկույցում տեղ գտած անճշտությունները:

Հայկական համագումարի վարչական ժողովի ատենապետ Անթոնի Բարսամյանի խոսքերով կազմակերպությունը «խիստ մտահոգված է «ենթադրյալ» եւ «անհիմն պնդում» բառերով, որոնք տեղ են գտել Հայոց ցեղասպանության առնչությամբ զեկույցի 2 (ա) եւ 5 գլուխներում:

«Հայկական համագումարը պահանջում է պարզաբանել եւ հստակեցնել, որ այդ բառերը չեն արտահայտում պետքարտուղարության պաշտոնական դիրքորոշումը», ասված է նամակում: Նամակում բերված փաստերը հիշեցրել են պետքարտուղարին, որ 1982-ից այս կողմ նման դեպքերում պետքարտուղարությունը միշտ էլ էջատակի ծանոթագրություն է զետեղել նշելով, որ «դա չի արտահայտում Մ. Նահանգների քաղաքականությունը», իսկ այդ թվականից առաջ պետքարտուղարությունը ճանաչել է Հայոց ցեղասպանությունը եւ նույնիսկ կոչ արել Թուրքիային ճանաչելու «մարդկության դեմ գործված ոճրագործությունները»:

Եվրոպան ստեղծում է սեփական զինված ուժեր

Միացյալ Եվրոպայի բանակի նախապատրաստման խումբը գլխավորելու է գեներալներից մեկը, որը կզբաղվի թե քաղաքացիական եւ թե զինվորական անձնակազմով: Իրավասու աղբյուրներից «Ֆայնենշլ թայմսի» ստացած տվյալների համաձայն, մինչեւ եկող տարի բանակի նախապատրաստման խմբում կլինեն հարյուրից ավելի մասնագետներ:

Դիվանագետներն ասում են, որ անգլո-ֆրանսիական զինված ուժերի հիմքի վրա ստեղծվելու են շարժունակ եւ փոքր մարտական խմբեր, որոնք դառնալու են եվրոպական նոր բանակի արագ արձագանքման զորամասեր: Խմբավորումը կունենա 1500 զինվոր, որոնք կարող են 15 օրում բերվել լիակատար մարտավիճակի եւ ինքնուրույն գործել մինչեւ 120 օր:

Եվրամիության փետրվարյան գագաթաժողովում համաձայնեցվելու են եվրոպական զինված ուժերի ստեղծման տեմպերը: Դրանք նախատեսում են Ֆրանսիայի եւ Անգլիայի առավել սերտ փոխգործողություն, որի նպատակն է Եվրոպայի ռազմական դիրքերն ուժեղացնել ինչպես աշխարհամասում, այնպես էլ դրանից դուրս: Զորքերը կպատրաստվեն գործելու ինչպես զարգացող երկրներում, այնպես էլ քաղաքացիական պատերազմի ապարեզ դարձած պետություններում: Նոր բանակը կոչված է բաժանելու պատերազմող կողմերին: Ըստ անգլո-ֆրանսիական հայտարարության, գործողության հիմնական տարածք կարող է դառնալ Աֆրիկան:

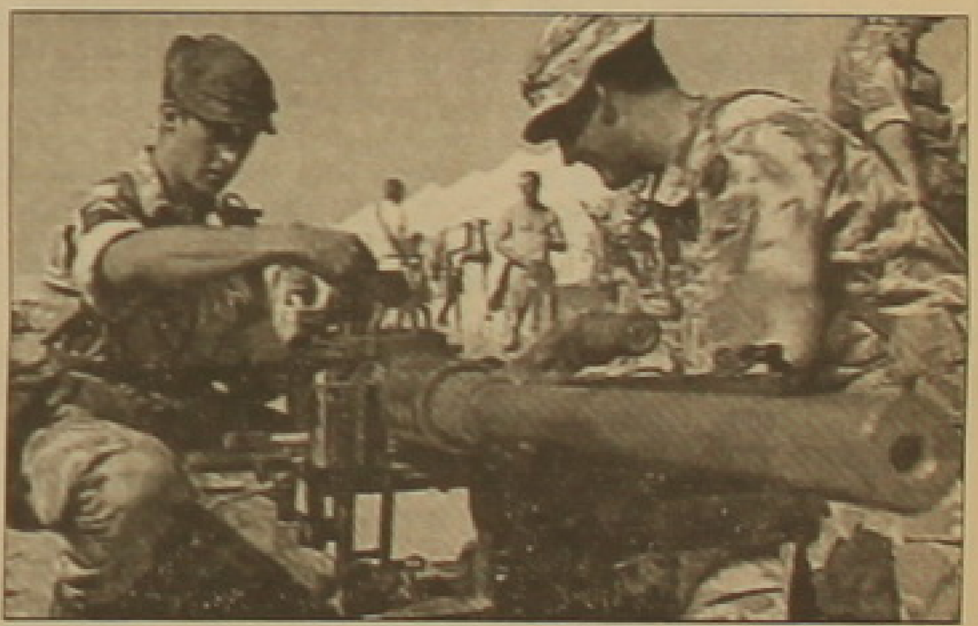

Էդուարդ Քենեդին Իրաքի պատերազմը համարում է «Ջորջ Բուշի Վիետնամ»

Ամերիկայի ամենաազդեցիկ քաղաքական գերդաստանի ներկայացուցիչ, դեմոկրատ սենատոր Էդուարդ Քենեդին Իրաքի դեմ սանձազերծված պատերազմն անվանել է «Ջորջ Բուշի Վիետնամ»: Դասախոսությամբ հանդես գալով «Բրուքինգզ» հաստատությունում, նա Իրաքում ռազմական գործողության ձեռնարկումը գնահատել է որպես Ջորջ Բուշի վարչակազմի ամենամեծ սխալ:

Քենեդին նախագահին մեղադրել է, որ «կեղծ պատրվակով» պատերազմ սանձազերծելով՝ Բուշն ամերիկացիների ուշադրությունը շեղել է իսկական հակաահաբեկչական պատերազմից: «Նախագահ Բուշն «Ալ Ղաիդային» ընձեռեց երկու տարի: Այդ ժամանակամիջոցում կազմակերպությունը կարողացավ վերականգնել ուժերը եւ վերախմբավորվել Աֆղանստանի սահմանամերձ շրջաններում», հայտարարել է սենատորը: Նրա խոսքերով, Մադրիդում եւ այլուր իրականացված «վերջին ահաբեկչությունները ցույց տվեցին, որ «Ալ Ղաիդան» այդ ժամանակամիջոցն օգտագործել է ամբողջ աշխարհում ահաբեկչական բջիջներ ստեղծելու եւ մյուս ահաբեկչական խմբավորումների հետ կապեր հաստատելու համար»:

CNN հեռուստաընկերությունը հիշեցնում է Բուշի վարչակազմի այն հայտարարությունները, թե «Ալ Ղաիդայի» ղեկավարության 70 տոկոսն իր ձերբակալված կամ ոչնչացված է: Սակայն կազմակերպությունը շարունակում է գործել: Այս կապակցությամբ սենատոր Քենեդին իր ելույթում նշել է, որ Բուշի գործողությունները կարող են ԱՄՆ-ում ամենասուր ներքաղաքական ճգնաժամն առաջացնել Ռիչարդ Նիքսոնի նախագահությանը հաջորդած ամբողջ ժամանակամիջոցում:

Քաթարում սկսվել է ռուսաստանցի երկու ամբաստանյալների դատավարությունը

Քաթարում սկսվել է Ռուսաստանի երկու քաղաքացիների դատավարությունը, որոնք ամբաստանվում են Չեչնիայի նախկին ղեկավար Զելիմխան Յանդարբիեւի սպանությանը մեղսակից լինելու մեջ: Քաթարի արտգործնախարար Համադ բին Յասիմ բին Ջաբր ալ Թանին Ռոյթեր գործակալության թղթակցին ասել է, որ «երկու ռուսաստանցիները ներկայումս դատարանում են, եւ դատարանը կասի իր ասելիքը»:

Նախարարը չի մանրամասնել, թե Ռուսաստանի քաղաքացիների նկատմամբ կիրառվելո՞ւ է արդյոք նոր օրենսդրությունը, որը մահապատիժ է նախատեսում ահաբեկչությունների համար: Ալ Թանին նաեւ չի հայտնել, թե երբ է սկսվել դատավարությունը:

Փետրվարի 13-ին Դոհայում Զելիմխան Յանդարբիեւը սպանվել էր այն ավտոմեքենայի պայթյունից, որի մեջ էին նաեւ նրա որդին եւ թիկնապահը: Փետրվարի լույս 19-ի գիշերը Քաթարի իշխանությունները ձերբակալել էին 3 ռուսաստանցիների, որոնցից մեկը դիվանագիտական անձեռնմխելիություն ուներ եւ հետագայում ազատ արձակվեց: Մարտի 24-ին նա վերադարձավ Ռուսաստան:

Պ. Ք.

Իրաքում ամերիկյան զորքերը հավանաբար կավելացվեն

Պարետային ժամ Ֆալուջայում

Իրաքում սկսված բախումների հետեւանքով իրավիճակը կարող է դառնալ անվերահսկելի: Ուստի Պենտագոնն արդեն քննարկում է այդ երկրում ամերիկյան զորաքաժնի թվակազմն ավելացնելու հնարավորությունը: Այդ մասին հաղորդում է BBC գործակալությունը: Վերջին օրերին շիա մահմեդականները զանգվածային ցույցերով պահանջում են վերջ դնել Իրաքի օկուպացմանը: Երկուշաբթի երեկոյան կոալիցիոն ուժերի հրամանատարությունը որոշեց ի կատար ածել շիա արմատական ընդդիմության հոգեւոր առաջնորդ, իմամ Մուքթադ ալ Սադրի ձերբակալման հրամանագիրը:

Պենտագոնի բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկը հայտարարել է, որ Իրաքում հնարավոր է բռնությունների նոր ալիք, ուստի քննարկման թեմա է դարձել ամերիկյան զորքերի թվակազմի մեծացման հարցը: Ներկայումս Իրաքում արդեն կան 134 հազար ամերիկացի զինծառայողներ:

CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ լույս երեքշաբթի գիշերն ամերիկյան զորքը հարձակում է սկսել Ֆալուջա քաղաքում: Ուղղաթիռները հրթիռներ են արձակել քաղաքի առանձին շրջանների վրա: Առավելապես սուննի մահմեդականներով բնակեցված այդ քաղաքում տասնյակ պայթյուններ են արձանագրվել: Սա նշանակում է, որ ամերիկացիների դեմ ընդվզում են նաեւ սուննի իրաքցիները: Ապստամբների դեմ լայնածավալ գործողություն սկսած ամերիկացիները շրջափակել են քաղաքը, որտեղ պարետային ժամ է հաստատված: Զոհերի թվի մասին չի հաղորդվում:

«Ծայրահեղական կազմավորումների զինաթափման ու ոչնչացման նպատակով» երեկ առավոտյան կոալիցիոն ուժերը պաշարել են Իրաքի մի շարք քաղաքներ: Բաղդադում պաշարված են Աս Սադր, Աշ Շուլա արվարձանները, սուննիական Ազիմիա թաղամասը: Ֆալուջայում ամերիկացիներն ապստամբների դեմ օգտագործում են օդուժ, տանկեր, հրետանի, բախումները շարունակվում են Իրաքի արեւմուտքում (էլ Քաիմ) եւ հարավում (էլ Հիթ):

Բասրայում բրիտանական հատուկ ջոկատները երեկ դժվարությամբ վերահսկողության տակ են առել քաղաքի կենտրոնը: Իտալական զորքերը վերսկսել են Նասիրիայի գնդակոծությունը: Քաղաքում սպանվել է 13 եւ վիրավորվել 20 մարդ:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Տիրան Չրաքյանը նորովի եւ ամբողջությամբ

Հայ գրականագիտությունը մինչ օրս ամբողջությամբ չի լուսաբանել արձակագիր, բանաստեղծ, քննադատ, սփյուռքահայ նշանավոր մտավորական Տիրան Չրաքյանի (Ինտրա) կյանքն ու ստեղծագործական գործունեությունը:

Քառորդ դար առաջ գրականագետ Ստեփան Թոփչյանը կազմեց նրա երկերի ժողովածուն՝ վերլուծական ընդարձակ առաջաբանով: Դա վերջինն էր, բայց ոչ ամբողջականը: Այսօր ընթերցողն արդեն հնարավորություն ունի մի հրաշալի աշխատության միջոցով ծանոթանալու Տիրան Չրաքյանի կյանքին ու ողջ ստեղծագործական պատմությանը: Գրքի հեղինակը՝ գրականագետ, թարգմանիչ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու Պետրոս Դեմիրճյանը, առաջին փորձն է կատարում՝ ամբողջացնելու հայ գրականության երեւելի դեմքերից մեկի՝ 19-րդ դարավերջի եւ 20-րդ դարասկզբի մտածող, բանաստեղծ, արձակագիր եւ մանկավարժ Տիրան Չրաքյանի գործունեությանը վերաբերող պատմությունը: Արխիվային նյութերի, ժամանակի մամուլի հրապարակումների եւ ժամանակակիցների հուշերի հիման վրա հեղինակը հարստացնում է մինչ օրս բանասիրությանը հայտնի այն փաստերն ու իրողությունները, որոնք ստեղծվել են Ինտրայի մասին: Պ. Դեմիրճյանի «Վարք Ինտրայի» գրքի վերնագիրն արդեն իր մեջ մեծ խորհուրդ ունի: Երբ Կորյունը գրեց Մաշտոցի մասին, անվանեց «Վարք Մաշտոցի»: Հայտնի է, որ քրիստոնեական եկեղեցու կողմից Մաշտոցը դասվել է սրբերի շարքը: Պահպանելով այդ սկզբունքը՝ Պետրոս Դեմիրճյանը Տ. Չրաքյանի կյանքն ու գործունեությունը համարել է ազգային, ժողովրդական: Կարդալով գիրքը՝ համոզվում ենք, որ հեղինակը ճիշտ վերնագիր է ընտրել:

Տիրան Չրաքյանն ապրել է տառապալից կյանքով եւ թուրք բարբարոսների ձեռքով ունեցել եղերական վախճան:

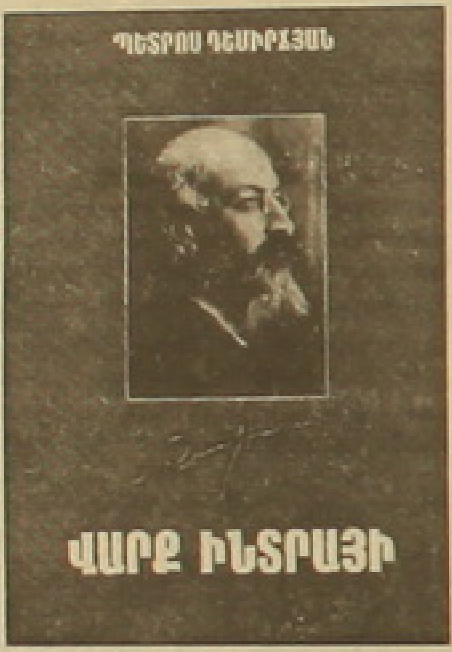

Տիրան Չրաքյանի փիլիսոփայական միտքն ու բանաստեղծական երեւակայությունը ներդաշնակված դրսեւորվեցին «Ներաշխարհում»: Գրքի տպագրությունն ու երեւան գալն իսկական ոդիսական էր: Գրքի տպագրման համար բանաստեղծը 1900 թվականից տվայտանքների մեջ էր: Սակայն շուտով 1906 թ., տպագրվում է այն բացահայտելով բանաստեղծի տաղանդը: Գիրքը մեծ աղմուկ է առաջացնում, բազմաթիվ վիճելի հոդվածների տեղիք տալիս: Զարմանքն եւ անբարյացակամ վերաբերմունքը չի հուսահատեցնում բանաստեղծին, եւ վերջինս պատրաստում է մի նոր ժողովածու, որը լույս է տեսնում Պոլսում 1908 թ.՝ «Նոճաստան» վերնագրով: Այս ժողովածուն լույսի եւ խավարի խորը հակադրության մի ներկապնակ է, որը դրսեւորումն է բանաստեղծի աշխարհայեցության: Գիրքը բարձր է գնահատվում Արշակ Չոպանյանի կողմից: Ա. Չոպանյանը բարձր է գնահատում հատկապես գրողի ազգային եւ հայրենասիրական էությունը: 1909 թ. ապրիլին Ադանայի հայկական ջարդերը, թուրք իշխանությունների հայաջինջ գործողությունները, ազգային կյանքի ողբերգական իրավիճակը ծանր ու խոր ազդեցություն թողեցին Ինտրայի նրբազգաց ու լուսասեր հոգու վրա: Պոլսում կազմակերպված գրական-երաժշտական երեկույթներում մշտապես կատարվում են Ինտրայի խոսքերով գրված երգերը, որոնք կատարելապես ուղղված էին բիրտ ուժերի ու բռնության դեմ:

Ինտրայի երկու ժողովածուներում էլ այնպիսի տաղաչափություն եւ ներքին կառուցվածք կա, որ նրանցում զգալի է երաժշտականությունը:

«Եվ դա պատահական չէ, քանզի Տիրան Չրաքյանն իր ամեն հոգեվիճակը՝ թե՛ տխրության, թե՛ ուրախության պահերն ապրել է հնչյունային խորունկ ներդաշնակումներով՝ սուզվելով մինչեւ բնության ու տիեզերքի տրոփուն ամբողջականության մի մասնիկը, տարրը լինելու զգացողությունը», գրում է Պ. Դեմիրճյանը:

Այո, բազմաշնորհ բանաստեղծի ժողովածուների ուշագրավ էջերից է նաեւ երաժշտության նկատմամբ նրա ունեցած սերը: Բանաստեղծն ունեցել է հետաքրքրությունների լայն շրջանակ: Հայտնի է, որ Տ. Չրաքյանը հաճախել է Պոլսի գեղարվեստի վարժարան եւ զբաղվել նկարչությամբ: Դեռեւս 1888 թ. Հովհ. Այվազովսկին դրվատանքի խոսք է ասել պատանու մասին՝ նրա մեջ տեսնելով ապագա խոշոր նկարչի տաղանդ:

1921 թ. Ավետարան քարոզելու համար որպես խռովարարի թուրքական իշխանությունները նրան ձերբակալում են եւ շղթայակապ ծեծում ու կողոպտում: Չդիմանալով այդ տառապանքներին՝ վախճանվում է սոսկալի ժամանակների զոհը դառնալով:

Անկեղծորեն պետք է խոստովանել, որ Պետրոս Դեմիրճյանի «Վարք Ինտրայի» աշխատությունը գիտական լուրջ ներդրում է հայ բանասիրության մեջ: Համոզված ենք, որ մենագրության երկրորդ մասը կլրացնի եւ կամբողջացնի մեծ մտածողի ու տաղանդավոր բանաստեղծի մասին մեր իմացությունը: Պ. Դեմիրճյանի գիրքը գրված է խորը գիտականությամբ եւ նյութի հարուստ իմացությամբ:

ՌՈԲԵՐՏ ԴԱՎԹՅԱՆ

Լեւոն Խաչերյանի 80-ամյակի առթիվ

Արդի հայագիտության վաստակաշատ գիտնական Լեւոն Խաչերյանը տարագիր հայի ճակատագրով իր ծննդավայր Նիկոսիայից (Կիպրոս) Լաթաքիա (Սիրիա) տեղափոխվեց 1925թ., ապա Բեյրութ եւ Կիպրոս վերադարձից հետո (որտեղ 1940-46 թթ. սովորեց Մելգոնյան վարժարանում), 1946-ի հայրենադարձների առաջին քարավաններին միանալով եկավ Հայաստան, ավարտելով Երեւանի մանկավարժական ինստիտուտի բանասիրական բաժինը, ապա ասպիրանտական կրթությունը շարունակեց ՀԳԱԱ Հրաչյա Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտում, ապա եւ թեկնածուական թեզը պաշտպանելով՝ ստացավ բանասիրական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: Աշխատել է ՀԳ ակադեմիայում, Մաշտոցի անվ. Մատենադարանում՝ իբրեւ ավագ գիտաշխատող, դասախոսական աշխատանքների փորձ կուտակելով Երեւանի պետական համալսարանում, մանկավարժական ինստիտուտում եւ այլ ուսումնական հաստատություններում:

Լեւոն Խաչերյանը՝ իբրեւ անցյալի մեր հայագետների ավանդների շարունակող գիտնական, երկու տասնյակից ավելի գրքերի հեղինակ է («Վարդան Արեւելցի. Մեկնութիւն Քերականի», «Գլաձորի համալսարանը հայ մանկավարժական մտքի պատմութեան մեջ (13-14 դդ.)», Հովհաննէս Ծործորեցի. «Համառոտ տեսութիւն Քերականի», «Գրիգոր Պահլաւունի Մագիստրոս (985-1058) կեանքն ու գործունեութիւնը», «Մեկնութիւն Քերականի» գիտաքննական բնագրով հանդերձ», «Հայոց Համազգային մաշտոցեան համակարգուած եւ կանոնակարգուած միասնական եւ միակերպ ուղղագրութեան պատմութիւնը», «Եզնիկ Կողբացի (380-449 թթ.)», «Եղծ աղանդոց» երկի քննական վերլուծութիւն՝ տեսական արժեւորումով» եւ այլն): Ստվարածավալ եւ համակողմանի ուսումնասիրությունները դիտարկված են լեզվաբանության եւ պատմաբանասիրության տեսանկյունից: Նա հեղինակել է ավելի քան 250 հոդվածներ՝ հայ ժողովրդի եւ նրա մշակույթի պատմության վերաբերյալ, տպագրված հայրենական եւ սփյուռքյան հայագիտական մամուլում:

Այժմ պրոֆ. Լեւոն Խաչերյանը բնակվում է (1981-ից) Լոս Անջելեսում եւ նույն ջանադրությամբ իր գրիչը ծառայեցնում է հայագիտության զարգացմանը, հրատարակված հատորներն ուղարկվում են նաեւ հայաստանյան մտավորականներին եւ մշակութային օջախներին:

Վաստակաշատ գիտնականը մարտի 18-ին բոլորեց իր ծննդյան 80-ամյակը: Շուրջ 50-ամյա գիտական գործունեության նրա վաստակը գնահատելով եւ ծննդյան հոբելյանը նշելով՝ Լեւոն Խաչերյանի գաղափարակիցներն ու համախոհ ընկերները (Զանի Միրզաբեկյան, Սուրեն Դանիելյան, Գեւորգ Տեր-Վարդանյան, Վալերի Միրզոյան, Արամ Գորոյան, Ռաֆայել Համբարձումյան, Լեւոն Ղազանչյան), «Հայ դպրութիւն» հասարակական միավորման նախագահ Լեւոն Միրիջանյանի կազմակերպությամբ, շնորհավորական նամակ հղեցին հոբելյարին, որում մասնավորապես ասված է. «Մենք ուրախութիւն ենք ապրում այն գիտակցութիւնից, որ շուրջ երեք տասնեակ եւ մեծ մասամբ բազմահատոր մենագրութիւնների ու հետազօտութիւնների հեղինակ Լեւոն Խաչերեանը իր հաստատուն տեղն ունի համաշխարհային գիտական մտքի առաջատարների կողքին, միջազգային կենսագրական կենտրոնի կողմից պաշտօնապէս ճանաչուած լինելով, որպէս 21-րդ դարի 500 հիմնադիրներից մէկը»:

Մ. ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՋԱԶԻ ՕՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Ամերիկացի հայտնի ջազմենը հիացած է մեր երաժիշտներով

«Ջազի օրեր Հայաստանում» ծրագիրն այս տարի կսկսվի ապրիլի 7-ին, Նյու Յորքից ժամանած կոմպոզիտոր, սաքսոֆոնահար, դիրիժոր, պրոդյուսեր, ջազի պատմաբան եւ դասախոս Բիլ Քիրշների խմբի համերգով, որը տեղի կունենա Ամերիկյան համալսարանում: Այս կապակցությամբ ծրագիրն իրականացնող Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի բաժինը երեկ մամլո ասուլիս էր հրավիրել Քիրշների մասնակցությամբ: Նա առաջին անգամ է Հայաստանում, սակայն հայ ջազմենների կատարումներն արդեն հասցրել էր ունկնդրել. «Ընդհանուր առմամբ քիչ եմ ծանոթ հայկական ջազին, սակայն հայ երաժիշտների հետ առաջին հանդիպումս չափազանց տպավորիչ էր: Նրանք համաշխարհային մակարդակի են հասել», ասաց Բիլ Քիրշները:

«Բիլ Քիրշները այն հազվագյուտ երաժիշտներից է, որը կարողանում է պահպանել անցյալի շունչը՝ միաժամանակ ջազը տեղափոխելով բոլորովին նոր հարթություններ, որ լավագույնս արտացոլում են ձեւավորված ավանդույթները», Քիրշների մասին ասել է Բենի Քարթերը:

Նրանից բացի ելույթ կունենան նաեւ Ռուսաստանից ժամանած ջազ քառյակը, ինչպես նաեւ հայ երաժիշտները՝ Հայաստանի ջազ նվագախումբը, Սալխաս ջազ խումբը, «Չիկո եւ ընկերները» եւ ուրիշներ: Ծրագրում ընդգրկված են ջազային տարբեր ոճեր, որը երկրպագուներին թույլ կտա վայելելու ջազի կատարյալ մթնոլորտ:

Հիշեցնենք, որ ծրագիրն իրականացվում է արդեն 3 տարի՝ ամերիկյան ջազային արվեստին, ջազի պատմությանն ու հսկայական ժառանգությանը մեր հասարակությանը իրազեկելու նպատակով:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Արեւելքի մշակույթների մերձեցումներ բժշկական համալսարանի դահլիճում

Գարնանային հայաստանյան «սառցումներին» զուգահեռ՝ քաղաքական ալեբախումների եւ եղանակի կտրուկ փոփոխությունների ֆոնին կյանքն, այնուամենայնիվ, իր սովորական հունով է ընթանում եւ հատկապես այսօր, ապրիլի 7-ին, երբ Հայ եկեղեցու տոնացույցում նշվում է իբրեւ տոն Ավետման Սբ. Աստվածածնի, իսկ պետականորեն՝ **Մայրության եւ գեղեցկության օր**: Այսօր կանայք դարձյալ որոշ ակնկալիքներ կունենան, (ասենք, հատուկ ուշադրության, հատկապես, որ քաղաքական ու սոցիալական գունափոխումների «պասսաժներին» հայ կանանց մեծ մասն աստիճանաբար կորցնում է կանացիության հմայքը):

Իհարկե, սա երիտասարդությանը բնավ չի վերաբերվում, քանի որ գարնանային տրամադրությունները՝ սիրո անուրջներով, նրանց առայժմ խոստումնաբեր են թվում: Եվ ահա Երեւանի պետական բժշկական համալսարանում երեկ յուրօրինակ տոնական մթնոլորտում նշվեց ապրիլյան տոնի գեղեցիկ խորհուրդը: Քրիստոնեական այս հրաշալի տոնը հայ ուսանողների հետ նշեցին համալսարանում սովորող օտարերկրյա՝ հնդիկ, պարսիկ եւ արաբ ուսանողները: Բեմում արեւելքի ժողովուրդների, հիրավի, անկեղծ բարեկամության արտահայտությամբ հնչեցին մեր ազգային երգ ու երաժշտության հեքիաթային մեկնաբանություններ: Համալսարանի դահլիճի բեմը վերածվել էր տարբեր ժողովուրդների երկխոսությունների եւ հանդիպումների վայրի: Հայ եւ օտարերկրյա ուսանողները համատեղ ներկայացրին հայ ժողովրդական խաղիկների ու բանաստեղծությունների, մեր ազգային երգ ու պարի շուրջ 30 կատարումներ: Հայկական ժողովրդական («Ես պռնուր, [illegible] (իսկ այստեղ 1000-ից ավելի սովորող կա) ընդամենը կես տարվա ընթացքում են տիրապետել հայերենին եւ գեղարվեստական խոսքի միջոցով կարողացան հրաշալի քննություն հանձնել՝ զարմացնելով ներկաներին: Միջոցառման նախաձեռնության հեղինակը՝ հայոց լեզվի եւ տերմինաբանության ամբիոնի «Վերնատուն» մշակութային կենտրոնը, նախընթաց ամիսներին այլազգի ուսանողների հետ կատարել էր բծախնդրորեն մշակված աշխատանք: Շաբաթական 12 ժամ հայոց լեզվի ինտենսիվ դասընթացներին ուսանողները տիրապետում են խոսակցական հայերենին եւ քերականական գիտելիքներին, իսկ հայոց լեզվի դասախոսներն ամեն կերպ աշխատել են նաեւ մշակույթի միջոցով սեր արթնացնել ուսանողների մեջ մեր լեզվի եւ ազգային մշակույթի նկատմամբ:

Տոնական միջոցառումն անցավ ոգեւորիչ մթնոլորտում, վերջում օտարազգի ուսանողները միասին երգեցին «Արդյոք ովքե՞ր են» երգը, փորձելով հայկականության շունչ հաղորդել նույնիսկ իրենց ստեղծագործություններով (ուսանողներից մեկը կարդաց հայերենով գրված իր բանաստեղծությունը, իսկ հայ աղջիկները հնդկական պարով հմայեցին ակնդիրներին):

Ավարտին հայոց լեզվի ամբիոնի վարիչ Հենրիետա Սուքիասյանն իր շնորհակալությունը հայտնեց ամբիոնի աշխատակիցներին՝ Հասմիկ Գեւորգյանին, Գայանե Դավթյանին, Կարինե Մելքոնյանին, Նաիրա Թոռունյանին, դաշնակահարուհի Սուսաննա Դավթյանին եւ մյուսներին: Մասնակիցներին եւ կազմակերպիչներին շնորհավորեց համալսարանի ռեկտոր Վիլեն Հակոբյանը: Բանաստեղծ Ռազմիկ Դավոյանը կարեւորեց, որ միջոցառումը կյանքով լի էր եւ դա գալիս էր ազգային տարբեր աղբյուրներից՝ միահյուսված հայկական ժողովրդական մաքուր բառ ու բանին, երգ ու պարին:

Մ. Բ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

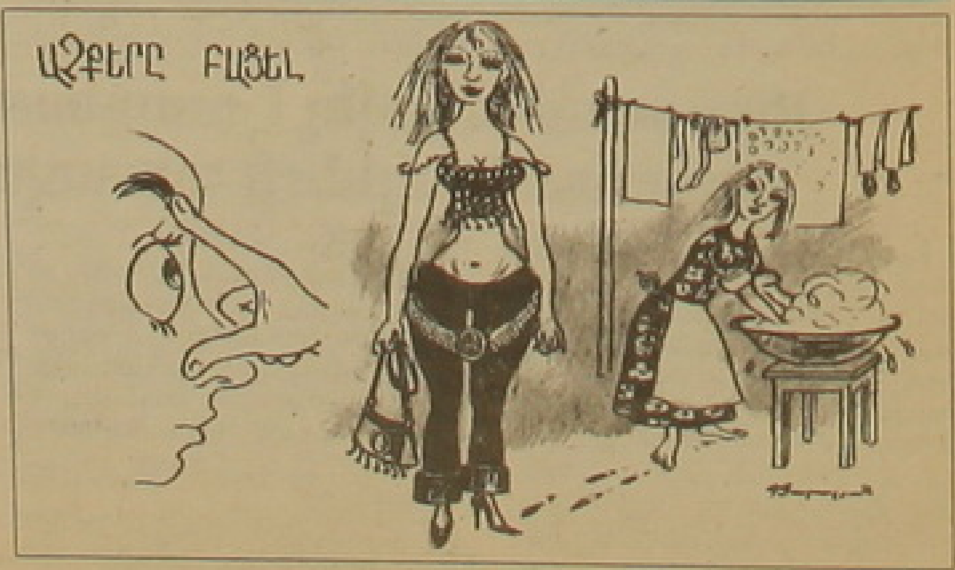

Արմենիա Միջազգային Օդանավակայաններ

Շնորհավորում ենք բոլոր կանանց՝ Մայրության եւ Գեղեցկության տոնի առթիվ, ցանկանում գարնանային պայծառ տրամադրություն տարվա բոլոր եղանակներին:

ZVARTNOTS
ARMENIA INTERNATIONAL AIRPORTS

Մարզական

Խորեն Հովհաննիսյանի անվան ռմբարկուների «100-ի ակումբի» համար ընթացիկ մրցաշրջանը հոբելյանական է՝ 10-րդը: Տողերիս հեղինակի հիմնադրած ակումբը, որ մեծ խթան է եղել ֆուտբոլիստների համար, իր հյուրընկալ դռները բացեց 1995 թ.: Ակումբում ընդգրկվելու բախտին առաջինն արժանացավ ՀԱՄՄ-ի հարձակվող Գեղամ Հովհաննիսյանը: Գարնանային-անցումային մրցաշարի վերջին տուրում՝ հունիսի 14-ին «Կոտայք-2»-ի հետ խաղի 44-րդ րոպեին գրավելով Մայիս Ազիզյանի պաշտպանած դարպասը, Գեղամ Հովհաննիսյանն ընդգրկվեց ակումբի շարքերը: Մեկ ամիս անց Երանելի բարձունքը հաղթահարեց նաեւ արարատցի Վահե Յաղմուրյանը՝ հուլիսի 18-ին պահանջվող 100-րդ գոլը խփելով «Ազնավուրի» դարպասը: Անդամության տոմսի ձեւակերպմանը երկար սպասեցնել չտվեց նաեւ Արսեն Ավետիսյանը: Հոբելյանական գնդակը նա խփեց սեպտեմբերի 14-ին ՀՀ գավաթի 1/16 եզրափակիչում՝ «Արմավիրի» դարպասը:

Հաջորդ համալրմանը հարկ եղավ սպասել 2,5 տարի: 1998 թ. մարտի 10-ին «Շիրակ-2»-ի հետ գավաթային խաղում ակումբի անդամ դարձավ Արթուր Պետրոսյանը: Հետագա տարիներին եւս 7 ռմբարկուի հաջողվեց համալրել ակումբի շարքերը:

Անցած մրցաշրջանն արգասաբեր էր ակումբի համար: Իր աննախադեպ բարձր արդյունավետությամբ բոլորին զարմացրած Արա Հակոբյանը պաշտոնական մրցումներում խփելով 50 գնդակ, միանգամից տեղ զբաղեցրեց «100-ի ակումբի» լավագույն հնգյակում: Ռմբարկուների ընտանիքը կարող էր համալրել նաեւ «Միկայի» հարձակվող Արամ Ոսկանյանը: Նա շատ հաջող սկսեց մրցաշրջանը: ՀՀ գավաթի մրցաշարում Արամը խփեց 9 գոլ, առաջնության 10 խաղում իր օգտին գրանցեց 8 գնդակ, երկու անգամ աչքի ընկավ «Բոնոնի» հետ Ինտերտոտոյի գավաթի մրցաշարում եւ... մեկնեց «Բալթիկա»: Հակառակ դեպքում իր հաշվին 94 գոլ գրանցած Ոսկանյանը կընդգրկվեր ակումբի շարքերը:

Ակումբի անդամ Արթուր Քոչարյանն էլ շատ հաջող սկսեց մրցաշրջանը «Կոտայքում»՝ առաջնության 12 խաղում խփելով 7 գնդակ: Սակայն նա էլ մի շարք ֆուտբոլիստների հետ առաջնության երկրորդ շրջանից հետո հեռացավ թիմից՝ հետագայում մեկնելով Իրան: Բարձր արդյունավետությամբ աչքի ընկավ նաեւ Արամ Հակոբյանը՝ դառնալով ակումբի անդամության ամենառեալ թեկնածուներից մեկը: Սակայն ընթացիկ առաջնությունում Արամը հանդես չի գալու: Նա խաղալու է Ուկրաինայի «Ստալում», այնտեղ որ առժամանակ «սառեցրել» է իր հաշիվներն ակումբի կազմ մտնելու համար:

Այժմ տեսնենք, թե ինչպիսի՞ն են ակումբի հեռանկարներն այս մրցաշրջանում: Ակումբի գործող անդամներից եւ ոչ մեկն առայժմ հայտավորված չէ ՀՀ առաջնության մասնակից թիմերի կազմում, ուստի գոլերի թիվն ավելացնելու միակ հնարավորությունը նրանցից ոմանց համար հավաքականի կազմում աչքի ընկնելն է, ինչը չափազանց բարդ խնդիր է: Ի դեպ, նոր մրցաշրջանում ՀՀ հավաքականի կազմում կիպրոսյան մրցաշարում Արման Քարամյանը դարձել է 2 գոլի հեղինակ: Արմանն առայժմ ոչ մի թիմում ընդգրկված չէ եւ անորոշ է նրա հետագա ճակատագիրը: Առայժմ դժվար է կանխագուշակել, թե Լիբանանից ու Իրանից Հայաստան կվերադառնա՞ն ակումբի անդամներ Տիգրան Եսայանն ու Արթուր Քոչարյանը եւ կխաղա՞ն բարձրագույն խմբում:

Ակումբի անդամության թեկնածուներից Արամ Ոսկանյանն այժմ հանդես է գալիս Ղազախստանում: Փաստորեն, ռմբարկուների ընտանիքը համալրելու ռեալ թեկնածուներն են Միեր Ավանեսյանն ու Արմեն Շահգելդյանը: Երկուսն էլ ժամանակին աչքի են ընկել արդյունավետ խաղով եւ այսօր հայտնվել են ակումբի շեմին: Գավաթի մրցաշարում նրանք արդեն բացել են իրենց գոլերի հաշիվը: Արմենը խփել է 2 գոլ, Միերն աչքի է ընկել մեկ անգամ: Ավանեսյանին անհրաժեշտ է խփել 8, Շահգելդյանին՝ 10 գնդակ: Կարծում ենք, որ դա այնքան էլ դժվարին խնդիր չի լինի փորձառու ֆուտբոլիստների համար: Իհարկե, Ավանեսյանի համար խնդիրը լուծելն ավելի դյուրին է, քանի որ նա իր հաստատուն տեղն ունի «Արարատի» մեկնարկային կազմում: Իսկ Շահգելդյանին դեռ հարկ է ամրապնդվել «Միկայում»: Ամեն դեպքում հուսանք, որ նշված երկու փորձառու ֆուտբոլիստների համար ընթացիկ մրցաշրջանը հաջողակ կլինի եւ նրանց կհաջողվի հատել 100 գոլի սահմանագիծը:

Ֆուտբոլի Հայաստանի 13-րդ առաջնության շեմին «100-ի ակումբի» անդամների եւ թեկնածուների ցուցանիշներն այսպիսին են՝

Անդամները	Ա	Գ	Ս	Ե	Հ	ԱՊՀ	Ընդ.
1. Արսեն Ավետիսյան	150	23	-	3	1	5	182
2. Արթուր Պետրոսյան	125	15	1	-	11	2	154
3. Գեղամ Հովհաննիսյան	111	32	-	1	-	1	145
4. Տիգրան Եսայան	119	14	-	-	4	1	138
5. Արա Հակոբյան	114	12	-	-	6	2	134
6. Արման Քարամյան	100	18	-	3	5	1	127
7. Վահե Յաղմուրյան	104	18	-	-	-	-	122
8. Սամվել Նիկոլյան	86	24	1	1	-	-	112
9. Արթուր Քոչարյան	88	16	-	-	4	-	108
10. Վարազդատ Ավետիսյան	83	19	1	-	1	2	106
11. Շիրակ Սարիկյան	96	3	-	1	-	1	101
Թեկնածուները							
1. Արամ Ոսկանյան	75	15	1	2	1	-	94
2. Միեր Ավանեսյան	80	10	1	1	-	-	92
3. Արմեն Շահգելդյան	67	16	1	1	5	-	90
4. Արամ Հակոբյան	68	15	-	-	2	-	85
5. Արարատ Հարությունյան	55	9	-	5	2	1	72
6. Հայկ Հակոբյան	54	10	-	-	2	3	69

«100-ի ակումբը» համալրումների է սպասում

Միֆայելյանը հաջող մեկնարկեց

Ամելիա Այլենդում անցկացվող թենիսի կանանց մրցաշարում հաջող է մեկնարկել շվեյցարահայ թենիսիստուհի Մարի-Գայանե Միֆայելյանը: Առաջին փուլում Միֆայելյանը երեք խաղափուլերի արդյունքով պարտության մատնեց Չենգին (6-1, 2-6, 6-3): Հաջող հանդես եկավ նաեւ Մագդալենա Մալեեւա-Բերբերյանը, որը հաղթեց Ռանդրիանտեֆիին (6-4, 6-7, 6-3): Ռուսաստանցի Լինա Կրասնոռուցկայան զիջեց Կոնչիտա Մարտինեսին (6-3, 5-7, 1-6): Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին նաեւ Սաֆինան, Մորիգամին, Պարան, Կոստանիչը, Շնայդերը, Մանդուլան, Պիտնիկը, Սրեբոտնիկը, Պասկուալը, Սանը, Կաստանոն, Ասագոեն եւ Մեդինան:

Ալեկո Էսկանդարյանի հաղթական գոլը

Ֆուտբոլի ԱՄՆ-ի առաջնության մեկնարկային տուրում «Դ. Ս. Յունայթեդի» կազմում հանդես եկող հայազգի ֆուտբոլիստ Ալեկո Էսկանդարյանը դարձավ հաղթական գոլի հեղինակ: «Սան Խոսեի» հետ մրցավեճում 1-1 հաշվի ժամանակ Էսկանդարյանը 39-րդ րոպեին գրավեց մրցակցի դարպասը՝ հաղթանակ պարգեւելով իր թիմակիցներին: Նշենք, որ Ալեկոյի հայրը ժամանակին եւս ֆուտբոլիստ է եղել: 1974 թ. նա Իրանի հավաքականի կազմում մասնակցել է ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը:

Եվս մեկ ուղեգիր

Բուլղարիայում անցկացված բռնցքամարտի միջազգային մրցաշարում, որը միաժամանակ վարկանիշային էր, 48 կգ քաշային Ալեքսան Նալբանդյանը հաջող մրցելույթների շնորհիվ օլիմպիական ուղեգիր նվաճեց: Նա մեր առայժմ սակավաթիվ օլիմպիական հավաքականի (13 մարզիկ) կազմում միակ բռնցքամարտիկն է:

Մրցանակային հիմնադրամը կաճի

«Մեծ սաղավարտի» շարքին պատկանող «Ռոլան Գարոսի» թենիսի մրցաշարի այս տարվա մրցանակային հիմնադրամը կաճի 2,3 տոկոսով: Այս տարվա մայիսի 24-ից հունիսի 6-ը կայանալիք Ֆրանսիայի բաց առաջնության տղամարդկանց մրցաշարի հաղթողը կստանա 1 մլն 380 հազար դոլար, իսկ կանանց մրցաշարում ուժեղագույնը ճանաչված թենիսիստուհին կպարգեւատրվի 1 մլն 350 հազար դոլարով: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի «Ռոլան Գարոսում» հաղթողներ էին ճանաչվել Խուան Կառլոս Ֆեռերոն եւ Ժյուստին Էնենը:

ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստում

ԿԲ խորհուրդը ապրիլի 6-ի նիստում, որը վարում էր բանկի նախագահ Տ. Սարգսյանը, սահմանեց ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքները. կնքվող ռեպո-համաձայնագրերի տոկոսադրույքը սահմանվեց տարեկան 6 տոկոս, տրամադրվող լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքը սահմանվեց 20 տոկոս, իսկ ներգրավվող ավանդների տոկոսադրույքը սահմանվեց 1 տոկոս՝ նվազեցվելով 2 տոկոսային կետով:

ՀՀ ԿԲ Մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 07.04.2004 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	559.98	554.40	565.60
EUR	1	եվրո	677.02	673.00	681.10
RUR	1	ռուս. ռուբլի	19.62	18.40	20.80

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ս.թ. հոկտեմբերի 1-ից Հանովերի փիլիսոփայության ինստիտուտում 10-ամյա գիտական ուսումնասիրություններ կատարելու համար հայտարարում է հումանիտար, հասարակական եւ կրոնական գիտությունների մասնագետների մրցույթ: Գերմաներենի իմացությունը պարտադիր է: Ճամփորդության եւ կեցության ծախսերը հոգում է Հանովերի ինստիտուտը:

Ցանկացողները մինչեւ ապրիլի 14-ը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Գեւորգյան Հոգեւոր ճեմարանի քարտուղարություն պետք է ներկայացնեն՝

ա. համառոտ ինքնակենսագրություն

բ. երկու լուսանկար

գ. ուսումնական վկայականների պատճեններ

դ. գերմաներեն լեզվով մեկ էսսե՝ Հայաստանի հասարակական-քաղաքական վիճակի եւ միջազգային փոխհարաբերությունների հիմնախնդիրների մասին:

Հավելյալ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 517-180 հեռախոսահամարով:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ 1 հունվարի 2004 թ. Ձեւ N 1

Կազմակերպության ծածկագիր
անվանումը «Սեյֆ-Բոքսես» ՍՊԸ
Փաստացի գործունեության առեւտրային
հիմնական երկու տեսակները առեւտրային
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 2861003986
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 02553605
Չափի միավորը հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը Արմավիրի մարզ, Փարաքար Թաիրով
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա ժամանակաշրջանի
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	070	222	25242
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	222	25242
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	150	55	55
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	50	50
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	105	105
Հաշվեկշիռ	230	327	25347

Պասիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	50	50
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	50	50
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	390	277	277
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցներին (հիմնադիրներին)	440		25020
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	277	25297
Հաշվեկշիռ	500	327	25347

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2003 թ. տարեկան Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածները	տող	I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան) Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ: Կանոնադրական կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	010	50	50
Մնացորդը առ 01.01.2003	100	50	50
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2003 թ.	010	50	50
Մնացորդը առ 01.01.2004	100	50	50

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2003 թ. տարեկան Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան Գումար	Նախորդ ժամանակաշրջան դրամարկղ դ ր ա մ	Հաշվետու ժամանակաշրջան Գումար	Հաշվետու ժամանակաշրջան դրամարկղ դ ր ա մ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	50	50	50	50
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	50	50	50	50

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2003 թ. տարեկան Ձեւ N 5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ
Ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 7

Դասի անվանումը	տող	Սկզբնական Ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վստահագրեր (ֆրանշիզներ) - հաշվեկշռային արժեք	040	25000	25000

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ Աղյուսակ 16

Ակտիվ	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	040	25242	
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	610	105	
Ընդամենը ակտիվներ	130	25347	
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		50
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	25297	
Ընդամենը պասիվներ	220	25297	50

Կ. Տ.

Ղեկավար Շ. Էլբակյան

Գլխավոր հաշվապահ Ն. Կիրակոսյան

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 6. 04. 2004 Գինը՝ 100 դրամ